

Ekáti Pǎl ené mbi ntá Nkwɔ Kōrint

Pǎl áto bakak ntá bakoŋo Yesu abhen Kōrint

¹ Me Pǎl mmu Mandem áyábhé bé mbák munto Yesu Kristo ké nchí nsìŋ ekáti ene. Mandem abhíní mé békoŋo nkaysi ayi yímbəŋ. Nchí fá ne manó ywesé Sosténes.

² Sésìŋ ntá yeká bǔ nkwo Mandem awo etok Kōrint. Sésìŋ ntá yeká bo Mandem ábhíní, akw mǎmbák nyáná bé mǎmbak bǔbhi. Akw mǎmbák bǔbhi mpoknkem ndũ bǎbháré mmuet ne Yesu Kristo. Ne nkúbhé enyu eyo ké yí ákú ne yěntiki mmu ane ábháré mmuet ne Yesu mbǎnkem. Nó chí yěntiki mmu ane ápú rɔ ménikmuet ntá Yesu Kristo anchye nako yí kenókó. Yí Yesu ké achí Acha ywese ne abhak Acha ntá yěntiki enyũ mmu wu ane ághòk chí ne yí. ³ Mandem Eta yesé ne Yesu Kristo Acha mántóŋ bé berĩndu, mánychye bhe kpák.

Pǎl ákàka Mandem ěti Bǔ nkwo Kōrint

⁴ Mpú rɔ béchye bakak ntá Mandem mpoknkem ěti berĩndu ebhen yi átóŋó bé ndũ bǎbhàt mmuet ne Yesu Kristo. ⁵ Ayet béká bǔ nkwo abhen Kōrint ndũ babhi ankem. Sayri sayri, akw mǎndíní menyìŋ ebhen bo abhen bǎbháré mmuet ne Yesu bǎbhóŋ béríní. Ne achyé bhé akap bégháti bho menyìŋ ebhén yí ákú mǎndíní. ⁶ Échí enyuyɔ mbonyune akap ané Mandem áchyé bhé átòŋ bé mbok ane séghàti bhé ěti Yesu Kristo achwe amem batì yeka sayri. ⁷ Ne eyo ékú bé ndũ bǎchi ne amík ambi mǎnòŋ Yesu Kristo Acha ámpétnsem, bǎbhəŋ yěntiki akap ané Éfóŋó Bedyere áchye. ⁸ Chəŋ Eta Mandem ankw bé mǎnte kpirí

te ndũ ngwenti, kebhóŋ bekwéné ndũ nywəp enen Yesu Kristo Acha ápètnsem. ⁹ Mandem apú rə beku nó ntá yeká mbonyune yí àkù yěntiki enyiy ené yí árémé bé yí àku. Ne yímbəŋ kě ábhíjǐ bhé be mǎmbat mmuet ne Yesu Kristo Acha ywese.

Ákóré áchí néntí Bǒnkwó abhen Kōrint

¹⁰ Bǒma, ndũ nnyén Yesu Kristo Acha, nchí nik be mmuet bé mǎndó békem kefè ne bati, mǎmbák eyəŋ émət. Ébhíkí rí be ákóré ámbák néntí eneká. Nchí nik be mmuet, bák ká nti némót, mǎnkoŋo noko chi nkaysi amət. ¹¹ Bǒma, nchí rem nó mbonyune mbək bo abhen báfú eket Klóe bǎghátí mé kpoŋoroŋ, bé bǎtáj ne bati. ¹² Enyiy ene mǎyáj beku mǎndíjǐ chí be bǎchí ndũ bakwó, bǎbhák beyəŋ beyəŋ. Mbək ayeká bárəm be, “Bákòŋo chí Pǎl”, bǎchák be, “Měkòŋo chí Apólos”, abhénéfú be, “Měkòŋo chí Píta”, ne nkwó áchák be, “Měkòŋo chí Kristo”. ¹³ Mbép kpík be, mmũ ákwáy békóre Kristo ndũ bakwó? Ghatí ka me. Me Pǎl kě bágó ndũ ekotákátí ěti yeká ke? Yě mmũ yweka achí ane bájwítí yí ndũ nnyén Pǎl? ¹⁴ Nkáká Mandem bé mbíkí jwiti yě mmũ yweka ébhíkí fuét chí Kríspəs ne Gáyos. ¹⁵ Yě mmu yweka apú kwáy ye berem bé menjwítí bhé ndũ nnyén ena bé mǎmbák bakoŋo bha. ¹⁶ Mhm, njwítí nyaka nkwo Stefánas ne eket eyi enkem. Mbíkí riŋi bé njwítí yě mmu achák. ¹⁷ Kristo abhíkí tó mé bejwiti bho. Ató mé chí bé ngátí nókó bo Mbok Ndíndí. Ne mpú sət chí neríjǐndak enen bǒ mmik ne sérwərényu béghátí bho Mbok Ndíndí mbonyune mbíkí yáj bé betanjá newú enén Yesu ndũ ekotákátí mémák ndéndem.

Yesu chí betaŋ Mandem ne neríjǐndak Mandem

¹⁸ Ndíjǐ sayri bé mbok newú Yesu ndũ ekotákátí chí echĩnti ntá bõ abhen báchí ndũ mbi newú. Ke ntá yesé bõ Mandem äpème, séghò betañ Mandem ndũ newú Yesu. ¹⁹ Ekáti Mandem éghàti bhese be Mandem ärem be, “Chõj ñchõnti nerĩjĩndak enen barijĩndak ne keboj eken bõ abhen báchi mbõ mmu ane ághò menyij chi ndu ékírísú.”

²⁰ Ndũ échí nó, nerĩjĩkepi enen barijĩndak néchí fá? Batõjõ bebhé Moses bárijĩ yi? Bõ mmik abhen bákõj békem epúítí báchí kpík bõ agha? Mandem atõj bé nerĩjĩndak enen bõ mmik néchí ndéndemé ndak. ²¹ Mandem mmu árijĩ yěntiki enyij abhíkí ka bé bõ mmik mánsót chí ndyere keboj ekap mándĩjĩ yí. Yí arem bé äpeme chí bõ abhen mánoko Mbok Ndíndí ané bhesé séghàti bhõ, yěndu mbok bho básòt Mbok Ndíndí chí mbõ echĩnti. ²² Mbok Mandem áchí mbõ epõndak ntá bo Israel ndũ báyàñ béghõ erij ené éfù amfay ke mánoko bé Mbok Ndíndí achí tetep. Bõ Grik mánoko chí enyij ené ékò ndõj ámót ne nerĩjĩndak enap. ²³ Ke séghàti bho chí bé báway Kristo ndũ ekotákátí. Ne mbok yó ákú batí bo Israel átáká amem. Ne bo abhen bápú bo Israel básòt yó chí mbõ echĩnti. ²⁴ Ke bõ abhen Mandem áyábhé be mámbák abhi mpoknkem, yě chí bo Israel, yě chí bo abhen bápú bo Israel, bárijĩ bé amuet Yesu Kristo kě bo bághò betañ Mandem ne nerĩjĩndak Mandem. ²⁵ Nkaysi Mandem ane bakwãñwãñ básòt bé chi epõndak, chí nerĩjĩndak enén néyá tontó néchá nerĩjĩndak enen bõ mmik. Ne betik Mandem ebhén bo básòt bé bépú yěnyij, bébhõj betañ ebhén béyã béchá betañá bõ mmik.

²⁶ Bõma, báké ghokõntik menyũ bo be bächí nyaka mpok Mandem ábhĩjĩ bhe. Puyě beyã bheka kě bachí barijĩndak

ndũ neyĩñi ane bõ mmik. Puyě beyă bheka kě báchí nyaka maném bo, ne puyě beyă bheka kě báfú nyaka ndũ besáyri maneréket. ²⁷ Mbõñ Mandem kě áyábhé bo abhen bápú bariñíndak besí bõ mmik bé mámbák bõbhi. Akũ nó bé ntíánwóp ámbák ne bõ abhen básòt mmuet eyap mbõ bariñíndak. Ayap nkwó bõ abhen bábhíkí bhóñ betañ besí bõ mmik bé ntíánwóp ámbák ne bõ abhen bábhóñó betañ. ²⁸ Mandem ayap nkwó ndéndémé bho abhen bõ mmik bábyàk mbõ be bápú yěnyiy. Akũ nó bé menyiy ebhén bõ mmik bákáysí bé bõ kě bébhóñó menwop béké pere bhák yěnyiy. ²⁹ Ndũ échí nó, yě mmu apú kwáy bépanyu besí Mandem. ³⁰ Mandem aywĩntí kě ákú bé mǎnkwayé bébhát mmuet ne Yesu Kristo. Yí kě apet ákú be Yesu ányché bhe neríñíndak enén tetep, ne ěti Yesu kě Mandem ásóré be mbõ bõ abhen báchí chák besí bhi. Akũ besé sémbák pépép, bakwap tí. Yesu ré kě ákú bé séndóp chí bo Mandem ne achye nepém eni békú besé séké pere bhák ndũ kesemé bebú. ³¹ ěti eyo, kě échí mbõ enyũ básíñí amem Ekáti Mandem be, “Mmũ ane áyañ bépanyu, ámpányu chí ěti enyiy ene Mandem Acha ákú.”

2

Põl ǎghati bho ěti Kristo mmu ágú ndũ ekotákátí

¹ Bõma, mpok ntwó awu ntá yeaka, mbíkí twó bégháti bhe Eyõñ Mandem mbõ mmu ane ábhóñó sérwórenyu, ne mbíkí twó mbõ mmũ ane achí ndiñíndak. ² Mpok nchí awu, nkũ nti ena bé mpú yáñ ndíñí enyiy echak, ébhíkífuet chi berem ěti Yesu Kristo ne, sayri sayri ěti newú enen yí ágú amfay ekotákátí. ³ Ntwó nyaka awu ené yě betañ bépú ne me ne mbóñ beyă becháy, ngwet nõkõ gbagbãgbak. ⁴ Ne mpú sòt nyaka chí neríñíndak enen bõ mmik ndu betõñ,

ngati nōko bhe Mbok Ndíndí ndu nchi nu beka mǎnókó. Efóńó Bedyere kě ásóré betan ebhi ákú mǎngó bé enyij ené séghàti bhe échí tetep. ⁵ Eyo étòh bé puyě nerijíndak enen bõ mmik ke nékú bãbhóńó neka ne Yesu. Chi betan Mandem.

Nerijíndak Mandem

⁶ Yě nó, mpok séchí ne bo abhen mǎnáj báséné ndũ mbi Mandem, séghàti bhó chí menyij ebhén béchye bhó nerijíndak, ke puyě nerijíndak eken bõ mmik. Ne épú bhák enyũ nerijíndak enén bõ abhen bãbhóńó betan fá amik, betan ebhen béfuèere fuèt. ⁷ Nerijíndak enén né séghàti bho chí enén néfù ntá Mandem. Néchí bhésé bhésé enyu ené bo bãbhíkí rijí nyaka nó. Te ndũ mpok ane mmik ábhíkí re bho, Mandem anáj aghókó nyaka nó abhure ntá yesé ndu békwák besé sémbóń kenókó. ⁸ Bõ abhen bãbhóńó betan fá amik bãbhíkí rijí nyaka yěnyij ěti nerijíndak Mandem enen. Mbõ báríńí nyaka ěti nerijíndak Mandem enen mbú bãbhíkí gó Acha ywese mmu ábhóńó kenókó kenkem ndũ ekotákátí. ⁹ ěti eyo kě básíńí amem Ekátí Mandem be, “Menyij ebhen yě mmu ábhíkí kaysi bé chõń mémfakari wáwák, bó kě Mandem átóńtí ábhúré ntá bõ abhen bákõń yi.”

¹⁰ Mandem ákú séndíńí menyij ebhen. Efóńó Bedyere mmu yí átó kě ákú séndíńí bhó. Efóńó Bedyere aríńí yěntiki enyij, aríńí yě chí menyij ebhén béchí te amem ntí Mandem. ¹¹ Ndiere efóńó mmu ke ékwáy béríńi nkaysi ane áchí yí anti, mmu achák apú kwáy béríńi yó. Enyu eyo kě échí ne Mandem, ndiere Efóńó Bedyere kě aríńí nkaysi ane áchí Mandem anti. ¹² Ne Mandem áchyé bhese chí Efóńó

yi yímbəŋ, puyě chí efóŋó ene éfú fá amik. Mandem ato bhesē Efóŋó yi be Éfóŋó yi ankwak sendiŋi berítí menyiŋ ebhen yi áchyé bhesē ěti berinti ebhi. ¹³ Échí yé be mpok séghàti bho menyiŋ ebhen Mandem áchyé bhesē, sépú kə nə chi ne neriŋindak enen néfú ntá bakwəŋwəŋ. Efóŋó Mandem kě ákə sendiŋi menyiŋ ebhen sérəm. Ne ségháti menyiŋ ebhen béyíŋí Efóŋó Mandem chi ntá bo abhen Efóŋó Mandem achi ne bhə. ¹⁴ Mmu ane Efóŋó Mandem apu ne yi, apú kway bebhəŋ akabhé menyiŋ ebhen béfú ntá Efóŋó Mandem. Apú kway beriŋi bhə, ne bebhak chi epəndak ntá yi, mbənyune ndiere Efóŋó Mandem kě ákə mmu andiŋi bhə. ¹⁵ Mmu ane Efóŋó Mandem achi ne yí, ákwáy beriŋi menyiŋ ebhen menkem, ke bə abhen Efóŋó Mandem apu ne bhə, bápú kwáy beriŋi menyiŋ ebhen mmu ane Efóŋó Mandem achi ne yi ákə. ¹⁶ Échí mbə enyū básíŋí amem Ekáti Mandem be, “Agha ákwáy béríŋi enyiŋ ené échí anti Mandem Acha? Agha ákwáy béchyé yí maníé?” Ke mbák chí bhesé bo bho Efóŋó Mandem áchí ne bhesé, sébhəŋ enyū nti enén Yesu Kristo áchyé bhesé.

3

Ákóré áchí néntí bakoŋo Yesu

¹ Bəma, mpok nchí awu ne bhe, mpú kwáy nyaka beghati bhe menyiŋ mbə mmu ane árəm kepi ntá bo abhen Efóŋó Mandem achi ne bhə. Mbəŋ nyaka beghati bhe menyiŋ chi mbə mmu ane árəm kepi ntá bo abhen mánóko Eyoŋ Mandem, ke bəkoŋo chi nepém enen fá amik mbənyune bəchí nyaka mbə bə abhen bəbhəét amə ndū nepém eneka mbə bakoŋo Kristo. ² Mbəŋ yé bédik nyaka be chí ne nébhi, puyě ne nenyié mbəŋ mbənyune bəbhíki re kwáy nyaka bo abhen mǎnyie nenyié mbəŋ. Kpátě

εχῶν βάβηκί re kwáy bo abhen mānyie nenyié mbῶν.
³ Bābhuet chí māmbῶ mbῶnyune nkaysi yeká abhuet chí ndũ menyiñí mmik. Bābhῶν mpabhamík ne bati. Bāgwà ne bati. Εγὼ ἐπὺ τῶν νό βέ nkaysi yeká abhuet chí ndũ menyiñí mmiki ne? Chí enyu εγὼ. ⁴ Mbák mbək ayeká bārēm chí bé bákῶno chí mé Pōl, bāchák mándeme nəkῶ chí bé bákῶno Apólos, nó étῶν bé bāchí chí mbῶ bῶ mmiki ne.

⁵ Apólos achí kpík agha? Με Pōl nchí agha? Besé séchí chí bῶ betok abhen Mandem átó be sénkú mānókó Yesu. Yēntiki mmu ywesé ákú chí ebhi betik ebhén Mandem áchyé yí ánká. ⁶ Mpi erítí mbwót amem bati yeka, Apólos amiákátí manyiep aré. Ke Mandem kē ákú mbwót ángó. ⁷ Mmu ane ápi mbwót ne mmu ane ámyàkati manyiep aré bápú yēnyñ, Mandem mmu ákú mbwót ángó kē ákú yēntiki enyñ. ⁸ Mmu ane ápi mbwót ne mmu ane ámyàkati manyiep aré bāchí enyu émót, mbῶnyune bākú chí enyñ éré émót. Mandem ákap yēntiki mmu wap békóno ebhi betik ebhén yí ákú. ⁹ Séchēm amῶ ndũ betik Mandem. Ne bāchí mbῶ nki Mandem, ane sékú betik amem, bāpét bābhak mbῶ eket ene Mandem átè.

¹⁰ Mandem achyé mé akap, mbo betik awu ntá yeká mbῶ esáyri nte beket, ngoko nebhúérémik bétée eket sayri, ne nēne, mmu achák áte eket aré. Ke yē agha ane átè eket ndũ nebhúéréket enῶ, abῶν bésót mpok, ante yῶ sáyri. ¹¹ Yesu Kristo kē áchí nebhúéréket enén bābhῶnῶ bétée eket aré. Ne yí kē áchí nebhúéréket enén bāghókó bābhúré. Yē nebhúéréket néchák népú enen mmu ákway béghóko. ¹² Mbək bho básòt pú ne silbha ne batay ḡaḡaḡ bétée eket ndũ nebhúéréket enῶ. Bāchák básòt menək ne tákῶ ane nnya ényie ne tákῶ ane nnya ébhère aré ndu bétée eket ndũ nebhúéréket enῶ. ¹³ Ke ewak ene Yesu ápètnsem fá amik, betik ebhen yēntiki nte-beket ákú bēfù

kponororŋ. Ewak eyɔ, Mandem äkù ngó ántónŋ enyũ betik ebhén yěntiki mmu béchí. ¹⁴ Mbák ngó ábhíkí sɔŋ betik ebhén mmu ákú ndũ nebhuééréket enɔ, chɔŋ Mandem ankap yí ndũ betik ebhi. ¹⁵ Ke mmu ane ngó áśónjɔ betik ebhén yí ákú ndũ nebhuééréket enɔ, äbhɔŋ chí ménémé. Mandem äpeme enyũ nte-beket wu, ke äbhák chí mbɔ mmu ane árɔbhé chí mandú bésónjɔ amem eket, ke anɔne, afú, eket ésónjɔ kurukotok.

¹⁶ Bě bakoŋo Yesu bärínjɔ sayri bé bächí mbɔ ekerákap Mandem ne bé Efónjɔ Mandem achí ne bhe. ¹⁷ Mbák mmu ánhónjɔ ekerákap Mandem, chɔŋ Mandem änaŋa yí. Mandem änaŋa yí mbɔnyune ekeré Mandem ébhɔŋ bebhak chí ntá yi aywíntí, ne be bakoŋo Yesu bachí ekerákap Mandem eyɔ.

¹⁸ Dǔ ká bérwó mmæet yeka! Mbák ye mmũ yweka akáysí bé achí ndiŋindak békónjɔ nkaysi bǔ mmik, érí yí ánjɔbhírí ámbák mbɔ mmu ane ábhíkí riŋi yěnyiyi ntá bǔ mmik. Chɔŋ eyɔ énkwak yí ambak ndiŋindak, békónjɔ nkaysi Mandem. ¹⁹ Nchí ghati bhe nó ne ntí be enyiyi ené bǔ mmik básɔt mbɔ neríŋindak chí echíŋti besí Mandem. Échí nkúbhé mbɔ enyũ básíŋjɔ amem Ekáti Mandem be, “Mbɔk bo bákáysí bé bächí bariŋindak. Ke nkúbhé neríŋindak enap ké Mandem ásɔt bédép bó amik.” ²⁰ Ndũ nebhuet achák amem Ekáti Mandem, básiyi be, “Enyiyi ené bǔ mmik bákáysí bé chí neríŋindak, épú yěnyiyi besí Mandem.” ²¹ Yě mmũ yweka áké pá yé nnyu ěti bǔ abhen Mandem áto mankwák yi. Bǔbhɔŋ bérínjɔ bé yěntiki mmu ane Mandem áchyé bhe, achyé ntá yeká mankem, ne yěntiki enyiyi ené Mandem áchyé bhe, échí chí ntá yěntiki mmũ yweka. ²² Mandem ato bhe batɔŋ mbɔ me Pǔl, ne Apólos ne Píta bé sénkwák bhe. Mandem aghókó mmik be ánkwák bhe.

Yěntiki enyiyi ené éfākari ne bhe ndũ nepém enen, ne yě chi ndũ mpok ane mmu ágú ékwàk be. Yěntiki enyiyi ené echi néne ne yě chi ene étwò ambi étwó be chi ne beri. Menkem chi ebheka. ²³ Ke Kristo ke abhəŋ bhe. Ne Mandem ke abhəŋ Kristo.

4

Bõnto Kristo

¹ Měyáŋ mǎnsót me ne Apólos mbə bð betok Yesu Kristo. Mandem achyé bhese tetep ywi ane áchí bhésé bhésé bé sénkə bo mánjwimem. ² Enyiyi ené échí aré chí be mübetik ane báfyé yí enyiyi awó bé ánkém sayri, abhəŋ betəŋ chibetik aywi bé yí achí mmũ tetep. ³ Ke mbák chí mé, yěntiki enyiyi ené bǎrəm éti ya, eyə épú chye me esəŋəri anti, yě chí bé bo báchák kě báyàŋ bérem enyũ mmũ betok menchí. Membəŋ mpú kwáy bérem bé nchí esáyri mübetok, ne mpú kwáy bérem be nchí ebéptí mübetok. ⁴ Mpú ghə yě bekwéné ebhén béchí ne membəŋ. Ke eyə ébhíkí tóŋ bé mbíkí bhəŋ bekwéné, Acha aywíntí kě átəŋ mé, puyě chi membəŋ. ⁵ Ébhíkí rí yé bé mmu ántəŋ nti ené mpok ábhíkí re kwáy. Nywəp Yesu ápètnsem, chəŋ ankə yěntiki enyiyi ené échí amem ejuri néne émfú kpoŋorəŋ. Mpok yə, chəŋ ankə yěntiki nkaysi ane áchí mmu anti amfú kpoŋorəŋ. Mpok eyə chəŋ Mandem ambiti yěntiki mmu békóŋo ebhi betik ebhen yi áká.

⁶ Bðma, menyiyi ebhen né mǎghati bhe béyíŋi me ne Apólos. Ntí achí be mǎngók enyiyi aré, ndu békóŋó chí enyiyi ené básíŋi amem Ekáti Mandem. Ébhíkí rí bé mǎmpányu éti mbək bðbatí, mǎmbyaka nəkə báchák. ⁷ Wə mmu ópányu, agha ághátí wó bé əchá bo báchák? Mmu yweká ane ábhəŋó enyiyi ené puyě Mandem kě áchyé yí yó, chí agha? Mbák Mandem ke áchyé yěntiki enyiyi ene

yěntiki mmu yweká ábhòḡ, ndáká yí bãpányu mbo bé menyih ebhén bãbhòḡ, bãbhòḡ bō chí ndũ betañ ebheka?

⁸ Pú bãrem be mǎnǎḡ bãbhòḡ yěntiki enyih? Mǎnǎḡ bájwí ne akap ane Efòḡó Bedyere áchyè bhó! Bǎkwen bafò, yěndu sèpú bafò. Ke enyih ene mǎyǎḡ chi be mǎmbák bafò tetep ndũ baraka Mandem be bese bǔnto Yesu nkwo sémábák bafò ne bhe. ⁹ Échí mbo be Mandem ákú besé bǔnto Yesu sémábák bǔ abhen bǎchókó nnet nenti bǔnkwo mankem. Séchí mbo bǔ abhen bǎré kú ebéptí ndak, manyé ákwén bhó, bǎpókó ye bho béròḡ beway besí bo mankem, besí bǔ mmik ne besí bǔángel. ¹⁰ Besé bǔnto séchí bechihĩ bho ndũ séchíe bapém yesé ntá Kristo, ke be bachí bariḡndak ndũ babhǎré mmuet ne Yesu. Séchí mbo bǔ abhen Mandem ábhíkí chyè bhó betañ, ke be bãbhòḡ betañ. Bo báchyè be kenókó, ke baway bhesé way. ¹¹ Kpátě echòḡ, séchí bo nsay ne nchebhe manyier menyu ne nden befye amuet. Séchí bǔ mantem, ne eket ené mmu ywese ábhihĩ bé eyi épú. ¹² Séperé bhòḡ nenyíé sénǎḡ sékpat nsòḡtí ndu beku betik ne amó. Mpok bo básòkòti bhesé, sènik chí mmuet bé Mandem ánjét bhó. Ne mpok bo báchyè bhesé esòḡori, sékèp chí nti. ¹³ Mpok bo bǎrèm bebéptí menyih ěti yesé, sékème bhó chí ne eyòḡ ekòḡ. Séròp chi kebí besí bǔ mmik. Kpát tǔ echòḡ, séròp chi mbo ményhĩ ebhen mányó beto ndũ ebhwóré menyihĩ.

¹⁴ Mpú síḡ be menyih ebhen chí ndu beku ntíanwóp ánkém bé ěti menyih ebhen bǎku. Nchí síḡ chí béchyé be maníe mbonyune bachí bǔbha abhen nkòḡ tontó. ¹⁵ Yě bãbhòḡ chí beyǎ bo bǎchák abhen bátòḡ be menyih ěti Kristo, bãbhòḡ chí chí amot. Bǎbhòḡ chí chí amot mbonyune be bho bãbhǎré mmuet ne Yesu Kristo néne, me kǔ ntwó ngátí nyaka bhé Mbok Ndíndí ke mǎnókó.

¹⁶ Měnikmuet ntá yeka bé mǎnkónó epīη eyá mbō enyũ mmó ákōno epīηí étáyī. ¹⁷ Ěti eyo ké nchí tó bé Tímōti mmu áchí mōwa ndũ ábháré mmuet ne Acha mbō me. Nkōη yí tontó, ne achí mmú tetep. Nchí tó yi be antwō antik be enyũ nepém ena, mbō mmũ Yesu Kristo nechi, nkúbhé mbō enyũ mětōη bōnkwō yěntiki ebhak.

¹⁸ Ndíjī be mbak eyeka bǎpānyu mbōnyune bākaysi be mpú pere kway bétwō beghō bhe. ¹⁹ Kē mbák chí nkaysi Mandem, chōη ntwó awu mandú mpok. Ne nnáj nchwóp awu, chōη mēmbōη ndíjī mbák bō abhen bápà nó nyu báchí chí bō nyu wúwú, ne mbák betaj Mandem béchí ne bhó tetep. chōη ndíjī. ²⁰ Nchí rem nó ne ntí be bārījī bé Mandem achí ne mmu mbō Mfō aywi chí mbák betaj Mandem béchí ne yí ndũ nepém eni. Épú wenti chí ndũ erítí eyōjōnyu yóyó. ²¹ Enyīη ene bǎyàη chi ene? Bǎyàη ntwó awu chí ne ékpá awó, ke chi ne eyōη petii betōη be nkōη be tetep?

5

Bāké ka mmu ane ábhónó epō epīη ámbák ne bhe

¹ Cháá! Bág hátí mé epúsí ené échí néntí eneká. Ne enyũ epúsí ene, yě chí bō abhen bábhíkí noko Mandem bápú kwáy béká be émbák ndũ nkwó wap. Mmu áre bhure ne ngōré étáyī ná? ² Ne mǎmpa nōkō chí nyu? Pú enyīη ene bǎbhónó bébhak chí ndũ nedí-kebhō? Bǎbhōη béfére mmu ane ákú eyo enyũ epōndak ndũ nkwō yweka. ³ Yěndu mpú awu ne bhe besí ne besi, nchí ne bhe mbōnyune ntí ena néchí awu ne bhe. Ne nnáj mkpōt nnyé mmu ane ákú awu ndak, ⁴ ndũ nnyén Yesu Kristo Acha, ne nchi bhák ne bhe ndũ nkaysi ya mpok bǎchem ndu bechye Mandem kenókó. Chōη betaj Yesu Acha ywese mémbak nkwó ne bhe. ⁵ Fíé

ká mmu ane ákú awu ndak awó Satan, bé ánychóntí mmuet yi. Ánánj ambak awó Satan, chōj Satan anchōnti mmuet eyi. Kε ka enyu eyo ne manō yweka, be Mandem ampeme efóhó eyi ndũ nywōp enen Yesu Acha ápètnsem.

⁶ Ndaká yí bǎpányu? Bǎbhíkí riñi bé mandú yís ane báfyé ndu fláwa ane bábáy ndu béghaj pōfpóf, ákε fláwa amwōt ke? ⁷ Feré yé ka bebú bhō amuet, bé béké go mentaka ndũ nkwo yweka. Feré ká bebú ebhō bé yěntiki mmũ yweka ambak pépép ne nti nemōt. Diñj ká be newú Yesu ndũ ekotákátí nékε bakojo Yesu bārōp chi pépép besí Mandem. Yí Kristo, achí mbō mónkwōmen ane bo Israel básōt nyaka manchye mbō akap ntá Mandem ndũ mpok ane mányie Epǎ Nekinji. ⁸ Séndó ye yěntiki enyũ bebú, bé bebú béké gó ménjwí ndũ nkwo aywesé. Sénkú nókó chí beri, sénkojo nako mbi Mandem ne nti némót. Chōj eyo énkε sémbak mbō bret ane kebhoj yís ane bo mányie nyaka mpok Epǎ Nekinji. Enyu eyo ké besé nkwo sébhóhó ményié Epǎ Nekinji mbō bō tetep abhen bapu apú ne bhó.

⁹ Ndũ ekáti ene njámbi ntō bhe, ngátí bhé be bǎké bhōj yěnyij beku ne bo abhen bákũ barak epúsí. ¹⁰ Mpú rem chi eti bō abhen bápú bakojo Yesu, yě bachi chi bo epusí, yě chí bō abhen báfyè amík ndũ menyij bo báchák, yě bǎghèp, yě chí bo abhen bǎbhóhó bōmandem béchák. Mpú rem eti bō mmik mbōnyune mbák mmu ándém bé apú chem mmuet ne bhó, abhoj béró mmiki ne. ¹¹ Enyij ene nsínj nyaka beku be mǎndínj chí bé bǎké bhój yěnyij beku ne mmu ane árēm be yí achi nkojo Yesu, yě nō, ankε nako menyij mbō barak epúsí, ne béfyé amík ndũ menyij bo báchák, ne bebhoj bōmandem báchák, ne berem bebéptí menyij eti bo báchák, ne yě chí bebhak nyūmém, ne beghep agherp. Yě chí nenyié, bǎké nyié ne enyũ mmu wu. ¹² Mbíkí bhój betaj bétáj bō abhen bápú bakojo

Yesu. Bǎbhōŋ bétáŋ chí batǐ bǒ nkwó abhen bákù bebeptí menyih mbə ebhen. ¹³ Mandem kě ábhóŋó betáŋ bétáŋ bo nefí, ne chōŋ yí antáŋ bó. Ke émbák chí bhe bǒ nkwó Yesu, mankú mbə enyū Ekáti Mandem érēm be, “Bǎbhōŋ béfère mmu ane ákù bebú ndū nkwó yweká.”

6

Ébhíki rí beku manyé ne nti mmū nkwó

¹ Ékò ná ke mmu yweká ansot ndak andak besí batáŋá manyé abhen bápú bakoŋo Yesu mpok yí ábhōŋ ndak ne nti mmū Mandem, ené yi ábhóŋó berōŋ ntá bati bo Mandem? ² Bě babhíki riŋi be ewak émót, chōŋ bo Mandem mántáŋ bǒ mmik ke? Mbák bǎbhōŋ betáŋ bǒ mmik ewak émót, bǒbekpíkiri abhen báchí néntí eneká kě bapú kwáy bétáŋ ké? ³ Bǎbhíki riŋi bé ewak émót, chōŋ bese bo Mandem séntàŋ bǒángel? Bǎrú bekpíkiri abhen bǎbhōŋ ne bati ndū nepém enén fá amik kě báchá be bétáŋ? ⁴ Mbák yě mmū yweka abhōŋ menyū bekpíkiri ebhə, áké sot bə besí bo abhen bábhíki bhōŋ kenókó besí bǒnkwo Yesu bé mántáŋ bó. ⁵ Nchí rem nó bé ntíanwóp ánkém bé. Yě ndiŋindak apú ndū nkwó yweká ane ákwáy ményúre bo nkwó abhen bábhóŋó ekpíkiri ne bati ke? ⁶ Cháá! Mmu Mandem ánkú manyé ne nti, bé bo Mandem mándak mánte besí bo abhen bábhíki noko Yesu Kristo mántáŋ bó?

⁷ Mbōŋ beku manyé ne nti, étōŋ bé mǎnáj bǎkwen ndū mbi Mandem. Mmu ánká bekwéné ebhén nti ákú yí, nǒ éber ke? Mmu ányíe wó nsem amot, eyə énkú yi? ⁸ Ne be babhōŋ bákù bati bekwéné, mǎnyie nǎkə batǐ bǒ nkwó nsem amot.

⁹ Bǎbhíkí rīŋi be yě ewak, Mandem apú bhák Mfɔ ntá bǔ abhen bápú chak kɛ? Mmu áké rwɔ mmɛt. Yě agha ane ákù barak epusi, yě agha ane ákòŋo bɔmandem bachak, ne bakwené berwɔp, ne yěntiki mbakanem ane ákù kebháré ne nti mbakanem ne yěntiki ngoré ane ákù kebháré ne nti ngoré, ¹⁰ ne yě agha ane ághɛp aghɛp, ne yě agha ane áchí nyúmém, ne yě agha ane árèm bebéptí menyīŋ ěti bo báchák, ne yě agha ane áchi ngép ntántaŋ, menyū bo bho mankem bápú kway bebhak ndū nkwo bho abhen Mandem achi Mfɔ wap. ¹¹ Ne nkúbhé enyu eyo kě mbək yeká báchí nyaka. Ke néne, Efóŋó Bedyere anáj asó bebú bhɛka aféré, akɛ bé mǎmbák bo Mandem. Ne ěti enyīŋ ené Yesu Kristo Acha ákú, Efóŋó Bedyere akɛ nkwo bé be mǎmbák chak besí Mandem.

Mandem achyé bhesé mmɛt bé sénchíe yí kenókó ne yɔ

¹² Mmu ákwáy béré m be, “Mbɔŋ ngǎngan beku yěntiki enyīŋ ené nkóŋó.” Échí tetep, ke échí nkwo tetep bé puyě yěntiki enyīŋ kě ékwáy békwak bhe. Mbɔŋ ngǎngan beku yěntiki enyīŋ. Ke enyīŋ ené mǎbhák nsem anten eyi épú. ¹³ Mmu achák ákwáy béré m be, “Mandem aghókó nenyíe chí bé mányíe mámfyé menie, aghoko menie be nenyíe nemfɛt are ke nénchwe mmu amɛt.” Échí tetep, ke ewak émɔt, Mandem akɛ be menie béképerɛ bhak, nenyíe nkwo keperɛ bhák. Mandem abhíkí ghoko mmɛt nkwa chí ndū barak epúsí. Aghókó mmɛt yesé chí bé sénkóŋó Yesu Acha ne yɔ. Ne yí Yesu Acha kě áchyè bhesé menyīŋ ebhen békwak mmɛt eyese embak sayri. ¹⁴ Mandem ákú nyaka Yesu apɛtnsem ndū nepém, ne ndū betan ebhi, chɔŋ anku besé nkwo sémptnsem ndū nepém ne mmɛt ekɔ.

¹⁵ Bǎbhíkí rīŋi bé nkwo Kristo mankem chí mmɛt Kristo? Éri yé bé mmu ánsót mmɛt ane áchí epókómɛt

Kristo anchye ntá ngoré-nekò? Wáwák! ¹⁶ Bǎbhíkí riñi bé mmu ane áchémé mmuet ne ngoré-nekò, arɔp chí mmuet amot ne yi? Échí enyu eyo mbonyune Ekáti Mandem eghati bhese be, “Bǒ bati apay, bǎrɔp chí mmũ amot.” ¹⁷ Ke mmu ane ábháré mmuet ne Yesu Acha, ǎbhón nkaysi amot ne yi.

¹⁸ Bǎké bhón yěnyin beku ne barak epúsí! Bebé béchák menkem ebhén mmu ákù bébhíkí bhón ndak ne mmuet mmu. Ke mmu ane ákù barak epúsí, ǎchɔŋti chí mmuet eyi yímbon. ¹⁹ Bǎbhíkí riñi bé mmuet eyeka chí ekerákap Mandem ené Efónó Bedyere áchòkò aré? Mandem achyé bé Efónó Bedyere be ámbák ne bhe, néne, bǎrɔp chí bo Mandem. Bǎpet bǎpu ndũ mmuet eyeka. ²⁰ Mandem aku be ne beyǎ nkáp, bǎbhon yé bechye yi kenókó ne mmuet eyeka.

7

Menyin ebhen sébhónó bérinji ɛti nebhay

¹ Nchí yán bégháti be ɛti menyin ebhen bǎbhébhé me ndũ ekáti ené bǎsíjǐ. Nká ne bhe bé érí mmu áchókó kebháy ngoré. ² Ke tǔndu beyǎ bo abhen bǎbhíkí bhon nebhay bǎbhon mamò beku epúsí, yěntiki mbakanem abhon bebhay ngoré anchòkò ne yí, ne yěntiki ngoré ámbón aywi nném anchòkò ne yi. ³ Nném abhon béchye mmuet nta ngoré ywi, ne ngoré abhon bechye mmuet nta nném, mbò enyu éyàn. ⁴ Ebhon bebhak nò mbonyune puyě ngoré kě ábhónó mmuet eyi, chí nném. Ne puyě nném ke ábhónó mmuet eyi, chí ngoré. ⁵ Ngoré ne nném báké kan ye bati kebhúrè, ebhikifuet ndũ mpok ane báká eyon emot be báyàn béchwé ndũ nenikímuet ntá Mandem. Mpok yo ánánj ámfuét, bǎbhon bepet bechem mmuet, be Satan

áké rwə bhe mǎnkwén ndŭ nɛmɔ ndŭ bǎpú kway bekem mmɛt.

⁶ Mpú rem nó chí béfyé bé ebhé bé bǎbhəŋ bekɛ nó, nchí chyɛ be chí maníé, ⁷ be yěntiki mmu ámbák ndŭ mmɛt eyi kebhəŋ ngoré mbə mɛ, ke yěntiki mmu abhəŋ aywi akap ané Mandem áchyé yi. Achyé mbək akap bébhəŋ nebhay, achyɛ báchák chí akap béchókɔ ndŭ mmɛt eyap kebháy nebhay.

⁸ Ntá bŏ abhen bábhíkí bhəŋ nebhay, nɛ mánkwésé, nchí rem be mándóp mmɛérémɛt ayap mbə mɛ. ⁹ Ke mbák mbək bho báchí ndŭ nkwó yweká abhen bápú kwáy békém mmɛt, éri bé mámbəŋ nebhay. Éri bé bó mámbəŋ nebhay echa bechókɔ nɔ, ekwaká kebhuré éndu nɔkɔ bhə anti.

¹⁰ Néne, nchí fyé ebhé ntá yěntiki mmu anɛ ábhəŋəŋ nebhay, nɛ ebhé enɛ éfú chí ntá mbəŋ Yesu Acha. Ngoré abhíkí bhəŋ béró nném ndŭ nebhay. ¹¹ Ke mbák ngoré aró nném, abhəŋ béchókɔ ndŭ mmɛt eyi, kebháy mmu achák. Mbák épú nó, ámpétsem ntá nném aywi. Mbakanem nkwo abhíkí bhəŋ béró ngoré ywi ndŭ nebhay.

¹² Enyih ené mǝghati bhe néne éyíŋí yěntiki mmu anɛ ábháy ngoré anɛ ápú nkoŋo Yesu, nɛ membəŋ ké nchí ghati bhe yó, ébhíkí fú chí ntá Yesu Acha. Yěntiki mŭnkwo anɛ ábhəŋəŋ ngoré anɛ ábhíkí noko Yesu, ke ngoré wu akəŋ béchókɔ nɛ yí, nném áké rɔ yí ndŭ nebhay. ¹³ Nɛ mbák ngoré anɛ ásíkí nti nɛ Yesu abhəŋ nném anɛ ápú nkoŋo Yesu, ke nném akəŋ béchókɔ nɛ yí, ngoré wu áké rɔ yí ndŭ nebhay. ¹⁴ Ntí achí bé nepém ngoré anɛ achi nkoŋo Kristo nekway bekɛ nném ambak mmŭ Mandem. Nɛ nepém nném anɛ achí nkoŋo Kristo nekway bekɛ ngoré ywi ambak mmŭ Mandem. Mbə épú nó, mbú bŏ bhɛka bápú kwáy bebhak bo Mandem. Ke ndŭ échí nó, Mandem əsət bŏbhap mambak bŏbhi. ¹⁵ Ke mbák mmu anɛ ápú nkoŋo

Yesu, yě chí mbakanem, yě chí ngoré, áyàṅ béró nti, mándó yí ándók. Émbák nó, ebhé Mandem épú kém yě chí ngoré, yě chí mbakanem, mbonyune Mandem apú yáj yěnyịṅ ene énsóṅórí nti móywi amem. ¹⁶ Bě baghōré abhen bachí bakoṅo Yesu, baríṅí ná mbák ɛti eyeká ke Mandem ákwáy bépéme maném abheka abhen bábhíkí noko Mandem? Ne be babhakanem abhen bachí bakoṅo Yesu, baríṅí ná bé ɛti yeká Mandem ákwáy bépéme baghōré bheka abhen bábhíkí noko Mandem?

Yěntiki mmu abhōṅ bébhure nepém eni mbō mmu Mandem

¹⁷ Enyịṅ ene bábhōṅo berịṅi chí be yěntiki mmu abhōṅ bébhure nepém eni mbō enyũ Mandem áyàṅ yí ambak. Ené ké échí ebhé ené nchí chyε bōnkwō mankem yěntiki ebhak. ¹⁸ Mbák mǎnánṅ básyεp nyaka mmu ke Mandem ábhịṅi yí, áké nu bebhak mbō mmu ane bábhíkí syεp yí. Ne mbák mmu achí ane Mandem ábhịṅí yí ene bábhíkí re syεp yí, áké nu bé mánsíεp yí bekoṅo epịṅ ene bo Israel. ¹⁹ Nchí rem nó mbonyune yě básyεp mmu yě bábhíkí syεp, eyō épú kwak ndũ yě mbi. Nném enyịṅ chí bébhure bebhé Mandem. ²⁰ Yěntiki mmu yweká ándóp enyũ yí áchí nyaka mpok Mandem ábhịṅí yí ámbák nkoṅo Yesu. ²¹ Mbák ɔchí nyaka chí nsem mpok Mandem ábhịṅí wó, eyō éké sōṅori nti ene amem. Mbák ɔbhōṅ mbi bekwé bé óké pere bhák nsem, dók ambi. ²² Bǎké ghōkōntik be nsem ane Mandem ábhịṅí apet apú nsem besí Mandem. Mbonyune abhat mmuεt ne Yesu Acha, ne apet apú ndũ kesemé bebú. Ne mmu ane apú nsem fá amik, ndũ Mandem abhịṅí yí, arōp chí nsem Yesu Kristo. ²³ Mandem aku bhe ne beyǎ nkáp aféré ndũ kesem. Bǎrōp chí basem Yesu Kristo. Bǎképere kwé mmuεt eyeka basem ntá bō mmik. ²⁴ Bǎma, éri ye

bé yěntiki mmu yweká ándók ambi bebhak ndu nte ane yí áchí nyaka mpok Mandem ábhíjǐ yí.

Bakwǎy bho ne mánkwésé

²⁵ Enyij ené mǝghati bhe néne éyíjǐ bakwǎy bho ne mánkwésé. Puyě chí enyij ené éfú ntá Yesu Acha. Nchí ghati bhe chí enyij ené nkáysí. Ke bãbhəŋ beghok mé mbənyune nchí mmu ane nchí rem ndak mángók, ne ntí bé Yesu Acha achí ne me. ²⁶ B'éyíjǐ esəŋəri ené échí ndǔ mpok ane, nchí rem bé mmu ane áchí ndǔ mmuet mmuet eyi, ámbák mbə enyǔ áchí. ²⁷ Mmu yweka ane ábhóŋó ngərə, áké rə yí. Ane ábhíkí bhóŋ ngərə, áké nu bébháy ngərə. ²⁸ Ke mbák mmu yweká abhay ngərə, abhíkí kə bebá. Ne mbák mónkwen ngərə abhay nném, abhíkí kə bebá. Ke diŋǐ ká bé bǔ abhen bábhàŋ nebhay bábhəŋ beyǎ esəŋəri fá amik, ne nchí yǎŋ chí bekə be báké chwe ndǔ esəŋəri. ²⁹ Bǔma, enyij ené mǝyǎŋ mǎndíŋǐ chí be manywəp ané Mandem áchyé bhesé ábhíkí pere yá. Éyàŋ ye bé bébhó néne, yěntiki mmu ane ábháy ngərə ámbák mbə mmu ane ábhíkí bhóŋ ngərə. ³⁰ Ne bǔ abhen báchí ndǔ nedǐ kebə babhəŋ bebhák mbə bǔ abhen bápú ndǔ nedǐ kebə. Ne yěntiki mmu ane maŋák áchí ne yí, ámbák mbə mmu ane maŋák ápú ne yí. Ne yěntiki mmu ane ákù menyij, ámbák mbə mmu ane ábhíkí bhóŋ menyij. ³¹ Ne bo abhen bábhóŋó enyij bekə ne menyijǐ mmik, báké noko menyij ebhə, mbənyune mmiki ne áfuerə fuet ne menyij ebhi menkem.

³² Mbíkí yǎŋ be mǎmbóŋ menyij ebhen besəŋəri bati yeka amem. Mmǔ ane ábhíkí bháy ngərə, afyé ntí ndu bekə betik Acha Yesu, ne ákaysi bekú chí menyij ebhen bekə Mandem ambəŋ maŋák ne yi. ³³ Ke nkaysi mmu ane

ábháy ngoré ábhák chí ndü menyíñí mmík. Āyañ beku chí menyíñ ebhen beku ngoré ywi ámbóñ mañák ne yi. ³⁴ Mmu wu ábhóñ ye chí batí ápáy. Mónkwen ngoré ne baghoré bachak abhen bábhíki bhóñ manem bafyé ntí chí ndü betik Acha Yesu. Yěntiki mmu wap āyañ béchye nti ne mmuet nkem chí ntá Mandem. Ke nkaysi ngoré ane ábháy nném, ábhák chí ndü menyíñ mmík, ne āyáñ beku chí menyíñ ebhén békú nném aywi ambóñ mañák ne yi. ³⁵ Nchí rem menyíñ ebhen ndu bekwak bhe, puyě chí ndu bechet bhé mbi. Nchí yañ chí bekwak mǎnkó ndü mbi ané achi chak ne be yěntiki mmü yweka anku betik Acha ne nti nemot.

³⁶ Béyíñi mmü ane átí bebhay ngoré, mbák agho be abhóñ bebhay ngoré ndü beyă ekwak béchí yi anti ne apu kway bekem mmuet, ne mpok áfuèt, éri bé ámbáy ngoré. Bebá bepu are. ³⁷ Ke mbák mbóñ mbakanem akú nti eni bé yí apú pere bháy ngoré ane yí átí, ne ákwáy békém mmuet, nó akú sayri ndü ábhíki bháy ngoré. ³⁸ Échí yé bé mmu ane ábháy ngoré ane yí átí, akú sayri. Ke mmu ane áchókó kebháy ngoré, akú enyíñ ené érí échá. ³⁹ Ngoré abhóñ bebhák ne nném aywi te ndiere newú. Ke mbák nném agu, abhóñ ngāngañ bébháy yěntiki mmu achák ane yí ákójó. Ke mmu wu abhóñ bebhak chí mmu ane áchí nkoño Yesu Acha. ⁴⁰ Ke ndü nkáysí ya, eri echa be ngoré ane nném éywi ágú anchokó enyu eyo, yi ke bhay nném. Ne me nnókó bé éfójó Mandem ké áchyé mé nkaysi ane.

8

Nenyíé mandem nsé

¹ Néne, béyíñi enyíñ ené bāsíñí ěti nenyíé bōmandem nse, enyíñ ené mbójó bégháti bhe chí be échí tetep mbo enyü bǎrémé be, “Besé mankem séríñí enyíñ.” Ke enyü

neriñí eno nékù mmu anjorj nōkō mmuet. Enyiñ ené échyè bō nkwó Yesu bétánj chí ekōj. ² Mmu ane ákáy sí bé aríñí, átōj chí bé abhíkí riñi menyiñ ebhen Mandem áyàn yí ándíñí. ³ Ke mmũ ane akōj Mandem ke Mandem áriñi mbō aywí mmu.

⁴ Bényiñi nenyíé enen báchye ntá bōmandem nse, besé mankem sériñí bé mandem nsé apu yěnyiñ ne abhíkí bhōj nepém. Mandem amot ke achi, achák ápú. ⁵ Menyiñ béchí amfay, béchák béchí fá amik ebhén bo básòt mbō bōmándém. Beyä menyiñ béchí enyuyō ne mbōk bho básòt bō mbō bafō bhap. ⁶ Ke ntá ye se, sériñi be Mandem amot ke áchí. Yí chí Eta ne yi ke ághókó yěntiki enyiñ. Aghókó bhese be sémbák bōbhi. Yesu Kristo Acha achí nkwo chí amot. Mandem afuéré ntá yi ke ághoko yěntiki enyiñ, ne nepém enese néfũ chí ntá yi. ⁷ Ke yěndu sériñí bé mandem nsé abhíkí bhōj nepém, mbōk bho báchí ndũ nkwo ywesé abhen bábhíkí riñi nō. Mpok mányìè nenyíé mandem nsé, ébhàk amem bati yap chí mbō be bōmandem nsé chí bōmándém abhen bábhōjō nepém tetep. Ne ndũ bábhíkí re sene ndũ mbi Mandem, bákàysi bé nenyíé mandem nsé néchōjti bó besí Mandem. ⁸ Échí tetep bé nenyíé népú kwáy be kũ besé sembák kékwót ne Mandem. Mbák sényiè nenyíé, eyō épú kwak bhesé. Ne mbák sébhíkí nyiè nenyíé, eyō épú kũ bhesé yěnyiñ. ⁹ Bābhōj ngāngarj ményíé yěntiki enyiñ ené bākōjō. Ke sōt ka mpok bé bāké kũ mmu ane ábhíkí re sene ndũ mbi Mandem ánkwen ndũ bebú eti enyiñ ene mányìe. ¹⁰ Sénsót bé mmu ane ábhíkire sene ndũ Eyōj Mandem aghō wō mmu óriñí menyiñ ebhen ndũ óchí amem eket mandem nsé ónyìe nenyíé. Wō óriñí bé eyō épú kũ yěnyiñ. Ke okáy sí bé épú kũ yi ánkwen ndũ ntá ane menyiè nenyíé enen bachye ntá mandem nsé? Mbák

έμφάκάρι νῶ, έρύ χῶητι ντι ενι αμεμ βεσί Mandem? ¹¹ Ne enyih ενέ wῶ mmu ὀρίηί enyih ὀκú, ένχῶητι νεπέμ mmu ane ábhíkí re sene ndũ mbi Mandem. Ke ὀké ghῶkῶntik bé yí wu chí nti manῶ ane Kristo ágú έti yi nkῶ. ¹² Dinjí yeka bé, mbák mmu ákú nti mmu nkῶ bebú, anchῶηti nti ενι ενεν nebhiki re tan amem, nó ákú Kristo nkῶ bebú. ¹³ Έti yῶ, mbák nenyíe ενεν ményie nebhῶη bekῶ nti mmu nkῶ ánkwen, chῶη mkpík ndῶ menyie nnya ndu nepém ena, tẽndu mpu yan bekῶ nti mmu nkῶ ankwen.

9

Betikí mũnto Yesu ne enyũ bábhῶḡó békém yi

¹ Mbíkí bhῶḡ betan bekῶ yěntiki enyih ενέ méyàḡ bekῶ ke? Mpú mũnto Yesu Kristo? Mbíkí ghῶ Yesu Kristo Acha ywese ne amík ke? Pú betik ebhá ke bekῶ bãchí bakoḡo Acha? ² Yě émbak chí bé bῶ bãchák bábhíkí ka bé nchí mũnto Yesu Kristo, be bãrĩḡ be nchí mũnto Yesu. Nebhat ane bãbháré mmuet ne Yesu Acha, áṡḡḡ bé nchí mũnto ywi tetep. ³ Menyih ebhen mbῶḡó béghati bῶ abhen bárèm be mēmpú mũnto Yesu chí be ⁴ besé bῶnto sepú bo abhen sekway menyie, senyu menyih ebhen bãchyè wu bhese έti betik ebhén sékῶ ke? ⁵ Besé sébhíkí bhῶḡ ngāngan bebhay baghῶré be yěntiki mmũ ywese ánkῶ nókῶ ne ngῶré ane achi nti mmu nkῶ, mbῶ bῶnnῶ Yesu Acha ne mbῶ Séfas ne bῶnto bachak? ⁶ Ke chí ndiere Banábas ne me ke séchí bῶnto abhen sébhῶḡó bekῶ betik ne amῶ yesé ke sémbῶḡ nenyíe ményíe? ⁷ Ntiki mmu ábhák ntemé nenu ke kechye yí nkáp ne menyih béchák? Ntiki mmu ábhḡḡ nki ke yí kebῶḡ betan bésῶt nenyíe ενεν yí áféré aré anyie? Ntiki nchiki mpῶḡ abhíkí bhῶḡ betan ményú nébhĩ mpῶḡ?

⁸ Enyij ene ndémé puyě chí nkaysi bõ mmik. Pú enyij éré émot ke ebhé Mandem éréomé? ⁹ Ne básij ndü bebhé Moses be, “Mpok ane mpõj ákù betik ebhi, bábhíkí bhõj bégwót nnyu ywi bé áké nyié mbwõt ane yõ áyàti be amfu ndu bekwõp.” Mandem arem enyij ene chí ãti mpõj ke? ¹⁰ Pú Mandem arem enyij ene chí ãti yesé? Teter, básij yõ amem Ekáti Mandem chí ãti yesé mbõnyune éri bé mmu ane ákwájá nki ne mmu ane áfééré nenyié ebhi mámbáká nti bé báchyè bó enap nenyié, ndü enen bõ báféré ebhi. ¹¹ Séghátí bhe Eyõj Mandem mbõ mmu äpì mbwõt ebhi. Éber be bë bho bãbhõj nsáy ndü betik ebhese mãnychye bhese nenyié ne menyij bechak ke? ¹² Mbák bãchyè bo báchák nenyié, pú besé sébhõj betarj bébhep be menyij écha bo bachak abhõ?

Yě nõ, sébhíkí bhep be menyij mbõ enyu sébhõjõ bebhep. Séká yěntiki enyũ esõjõri. Eyõ éri ntá yesé échá békù enyij ené ékwày bechet be mbi beyijj Mbok Ndíndí Kristo. ¹³ Bãbhíkí rijj bé bõ abhen bákù betik amem ekerákap Mandem, nenyié enap néfù chí aré? Ne bõ abhen báwày nnya ené bo bátwò ne yõ mbõ akap, bãbhõj nenyié ndu nnya ené bó báwày? ¹⁴ Échí enyu émot mbõnyu Yesu Acha areme be, “Nenyié mmu ane ághàti Mbok Ndíndí nébhõj béfú ntá bo abhen Mbok Ndíndí ane yi aghati bho ayèt bho.”

¹⁵ Yěndu échí nõ, mbíkí rem bé mãnkwák me ne yěnyij. Ne mpú síj ekáti ene ndu békù mãntó me menyij. Échí sayri be ngú esõjõri échá me bebhep bé menyij. Mbíkí yáj yě mmu ankù nképerere dep awó anti be méghàti bho Mbok Ndíndí nkebhép bõ mãnkwák me. ¹⁶ Puyě béghàti bho Mbok Ndíndí, ke ákù me mpányu, mbõnyune eyõ chí betik ebhén Mandem areme be membõj bekwõ. Ne mbák

mbíkí ghati bho Mbok Ndíndí, ébèp ntá ya éntcha! ¹⁷ Mbò mēmbòŋ kě njábhé betik ebhen, mbú éri bé bo mánchýé mé akap ndũ betik ebhá. Ke měkà chí betik ebhén Mandem ayabhe me, afyé bhó amoya, ne mbòŋ bekà bhò. ¹⁸ Nsáy ya achí yé bé yi ndũ betik ebhen? Nsáy ya achí chí maŋák amen mbòŋò bégháti bho Mbok Ndíndí ndéndem, nke yáŋ nsáy ane ngati Eyòŋ Mandem ábhòŋò bébhòŋ.

¹⁹ Mmu ane nchí nsem nta yi apú. Yě nó, mēmbòŋ nku mmuét eya nsem ntá yěntiki mmu ndũ nchí yaŋ békák beyá bo mántwó ntá Yesu Acha. ²⁰ Mpok nchí ne bo Israel, nchí bhák mbò mmu Israel ndũ nchí nu békák bhó mánsíkinti ne Yesu. Mpok nchí bhák ne bõ abhen bákòŋo bebhé Moses, nchí bhák mbò bhò yěndu mpú anten bebhé Moses, ndũ nchí nu bekà bó mántwó ntá Yesu Acha. ²¹ Mpok nchí bhak ne bõ abhen bápú bo Israel nchí kà menyiy chí mbò mmu ane apú koŋo bebhé Moses, ndũ nchí nu békák bó mántwó ntá Yesu Acha. Ene ébhíkí tóŋ bé mpú bhæere bebhé Mandem. Ebhé Yesu Kristo achye kě nchí koŋo. ²² Mpok nchí bhák ne bõ abhen bábhíkí re sene ndũ mbi Mandem, nchí bhak mbò bhó ndũ nchí nu békák bó mántwó ntá Yesu Acha. Nká bebhak yěntiki enyiy ntá bõ mankem, ndũ nchí nu bébhòŋ yěntiki mbi békák bó mántwó ntá Yesu Acha, yi ámpémé bhó. ²³ Nchí kà menyiy ebhen menkem chí bé Mbok Ndíndí éti Yesu Kristo ántáká mbánkem, ne bé Mandem ánjét mé nkwo ne beri ebhen bo abhen bákòŋo Mbok Ndíndí bábhòŋ.

²⁴ Báké ghòkòntik be mpok bejet ntiet, beyá bo bájèt, ke ndiere mmu ane ájéré áchá bati kě ábhòŋ akap. Nchí ghati ye bhe bé mamfyé betaj bejét ntiet enyu ene bákway bébhòŋ akap. ²⁵ Yěntiki mmu ane átoŋti mmuēt ndu bejet ntiet ane bebhòŋ akap, ákem mmuēt ndũ yěntiki enyiy. Bákà nò ndu bebhòŋ akap ane átàt áchòŋti. Ke akap ané

sénù bebhəŋ, chí akap ane ábhak mpoknkem. ²⁶ Ěti yə kě nchí jet téé bérəŋ ndũ ngwenti. Mpú mbə mmu ane áté bédép ěkwót ne nti, ke andə yí, andep nəkə chí mbúép. ²⁷ Ke nchí den mmuet ne yěntiki enyũ esəŋəri be mbóŋ mbi bekem mmuet ndũ yěntiki enyĩŋ. Nchí yaŋ be ndũ ngwenti, Mandem ake rə me ansem, me mmu ngati bho Mbok Ndíndí, ansot bo báchák.

10

Sot ka mpok ne enyĩŋ ené éfákárí nyaka ne bo Israel

¹ Bōma, mbíki yaŋ mǎngókóntik enyĩŋ ene éfákárí nyaka ne bachĩmbi bhese mpok bákò ne Moses amem baso. Mandem akə ekpókə nebhaŋ ékúti bhə, Manyu Chu akərə bebhə bépáy bákó amik bápé bárók ebhe échák. ² Ébhák chí mbə bájwítí bhó amem nebháŋ ne amem Manyu, bé mámbat mmuet ne Moses mũnti wap. ³ Bó mankem béré nyié nkúbhé nenyié maknkay enén néfũ ntá Mandem. ⁴ Ne bə mankem mányú nkúbhé manyiep maknkay amen áfú ntá Mandem. Nkúbhé manyiep méré kě bó mányú mbənyune manyiep amen áfú ndũ setárebhé esén sékò nyaka ne bhə kě mányú. Ne setárebhé esə sébhák Kristo. ⁵ Yěndu bágħó menyĩŋ ebhə nə Mandem ákə ntá yap, beyǎ ebhap béré kə chí menyĩŋ ebhén beku Mandem ámbé nti ne bhó. Ěti yə, beyǎ bhap bágú amem baso, berene bhap béróp aré, mbǎŋ ne mbaŋ.

⁶ Menyĩŋ ebhen bífákárí nyaka ne bachĩmbi bhese chí bé ménsémtí nókó bhese be séké ŋwaka beku bebéptí menyĩŋ mbə bó. ⁷ Ne báké koŋo bəmandem nsé mbə enyũ mbək eyap bákə nyaka, nkúbhé mbə enyu básĩŋí amem Ekáti Mandem be, “Bo báchókə ndũ epa mányie, mányú, báfáte bábhen bepǎ babhen épúsí.” ⁸ Sébhíkí bhóŋ béchwé ndũ barak épúsí mbə enyũ mbək eyap bákə nyaka, ékú nká

bo esa nsem érat (23000) ndũ nkwo wap bágú ndũ nywəp némót. ⁹ Sébhíki bhónj mémó Acha mbə enyũ mbək eyap bákù nyaka, ékú Mandem ató nnyó, ne nnyó ere waytí bó. ¹⁰ Ne séké bhak bō enywíntí mbə enyũ mbək eyap báchí nyaka, ékú ángel newú anaŋa bho. ¹¹ Menyiŋ ebhen menkem, ebhén béfákári nyaka ntá bo Israel, béchí chí beriyŋ ntá bo báchák. Ke ntá yese, básiyŋ menyiŋ ebhen be ménsémtí nókó bhese bé yěntiki mmu ánsót mpok néne, ené ngwenti mmik arəbhe kekwoť. ¹² Yěntiki mmu ane ákáysi bé atée sayri, ánsót ye mpok bé áké kwén. ¹³ Ke diŋí ká be yěntiki nemə enen nétéméri mmu yweka, chí enyũ nemə enén nénáŋ nétéméri bo báchák nkwo. Mandem apú nók bebhure bariəp ami, ne apú kwáy berə yě nemə néntwó ntá mmu yweka enen netaŋa necha yi. Mpok nemə néntwó ntá mmu yweka, Mandem átəŋ yi mbi bé yi ántaŋ ancha nemə enə, ante kpirí ke kwen.

¹⁴ Abhen ekəŋ, ndũ échí nó, báké fyé yé amə ndũ barak mandem nsé. ¹⁵ Báchí bō abhen bábhónjə keboŋ. Bě bábhəŋ mǎŋjǎŋí beghə mbák enyiŋ éné mérəm épú tetep. ¹⁶ Mpok sényiə nenyíé Acha, sésət nkóp mmem sénchye bakak ntá Mandem, besé mankem sényú. Nekú ane sékú nó, pú séchəm mmuet ne bati ndũ manəŋ Kristo? Ne mpok sébəkoti brét sényiə, pú séchəm mmuet ne bati ndũ mmuet Kristo? ¹⁷ Ekpəkó brét émət ke echí. Yěndu besé séyá, séchí mmuet amət, mbənyune besé mankem sényiə chí brét ére amət. ¹⁸ Yiŋí ká bo Israel, bawəy nnya mánchye mbə akap ntá Mandem. Pú bo mankem abhen mányiə nnya yə báchəm mmuet ne Mandem amfay efeme akap ndũ akabhe wu? ¹⁹ Mbōŋ enyiŋ ené mǎyán bekú mǎndíŋí chí yí? Chí bé mandem nsé ané bō abhen bábhíki riŋi Mandem báchyè akap nta yi abhəŋ betəŋ ke? Ke chí bé nnya ené báchyè mbə akap ntá mandem nsé echa nnya

éçhák? ²⁰ Wáwák! Enyiȳ ene m̄yàŋ beku māndĩŋí chí be akap ané bõ abhen bábhíkí riŋi Mandem báchyè, báchyè chí ntá befóŋó bebúbebu, puyě chí ntá Mandem. Ne mpú yáŋ mǎnchémm̄m̄et ne befóŋó bebúbebu. ²¹ Bǎpú kwáy besot nkóp Acha mǎnjibhiri mm̄et mǎnyú nɔkɔ mmém befóŋó bebúbebu. Ne bǎbhiki bhɔŋ ményíé nenyíé Acha, mǎnjibhiri mm̄et mányìè nɔkɔ nenyíé befóŋó bebúbebu. ²² Kwáé! Bǎyàŋ beku beběntí Mandem mémbak ne bhesé mbo enyũ bo Israel bákú nyaka? Bǎkásí bé sétan séchá Mandem ké?

²³ Bǎrèm bé bábhɔŋ ngǎngan beku yěntiki enyiȳ. Ke puyě yěntiki enyiȳ kě ékwák mmu. Ne bǎrèm bé bábhɔŋ ngǎngan beku yěntiki enyiȳ, ke puyě yěntiki enyiȳ kě ékwák mmu ántán ndũ barak Mandem. ²⁴ Yě mmũ yweka áké ku enyiȳ ené ékwák yí aywĩntí. Mmu yweká aperé kú enyiȳ, ánkú chí enyiȳ ené ékwák bo báchák nkwó.

²⁵ Bǎkwày ményíé yěntiki nnya ane bati esié, kebhép mbák chí nnya ane báchyé mbo akap ntá njǎ fú. Ébhíkí ri be mǎnkú enyiȳ ené échɔŋti bati yeka amem. ²⁶ Nchí rem nó mbɔnyune básiȳ amem Ekáti Mandem be, “Mandem kě ábhóŋó mmik, ne menyiȳ menkem ebhén béchí aré.”

²⁷ Mbák mmu ane ápú nkoŋo Yesu ámbíŋí mmu yweká eket eyi ndũ nenyíé, ne mmu wu anka béróŋ, ánán ándók, ányíé yěntiki enyiȳ ené bábhúré yí besí. Áké bhep mbák chí nenyíé enen báchyé mbo akap ntá njofú. Ébhíkí ri be yi ankú enyiȳ ene ekway bechɔŋti nti eni amem. ²⁸ Ke mbák bághátí wó be, “Nenyíé enen chí nenyíé mandem nsé”, kényíé nó. Nékwày béchɔŋti nti mmu wu amem. ²⁹ Mpú rem nɔ chí eti nti mmu yweká. Nchí rem chí eti nti mmu achák wu. Mmu ákwáy bérémm̄ be, “Ndaká yí enyiȳ ené échɔŋti nti mmu achák amem ébhóŋó békan me beku enyiȳ ené mbɔŋ ngǎngan ndũ mm̄ét eya?” ³⁰ Mbák

měchyè Mandem bakak ke nnyié nenyié ndaká yí mmu ábhóhó béchóhó nnyén ena? ³¹ Nchí ghati ye bhe be yě mmũ yweka ànyie chí nenyié, yě enyih kě yí ányù, abhəhə bekə yó enyu ené bo bágghò mánchye Mandem kenókó. ³² Yěntiki mmũ yweka abhəhə bébhure nepém eni enyu ené népú chye mmu áchák esəhəri ndũ eni nepém, Yě chí mmu Israel, yě chí mmu ane ápú mmu Israel, ne yě chí bǒ nkwó Mandem. ³³ Membəhə nchí kə enyu yə. Nchí nu chí bé yěntiki mmu ámbóhə maɲák ne yěntiki enyih ené mékə. Mpú kə chí enyih ene membəhə nkóhó ne ené érí ntá ya. Menyih ebhen béri ntá bo bachak kě mékə, mbənyune nchí yaɲ bə mántwə ntá Mandem be yi ampeme bhə.

11

¹ Ȯkó ká epih eya, mbə enyũ məhəðkə epihí Kristo.

Enyũ bo bábhóhó bebhak ndũ mpok nenikímuet

² Nchí bíti bhe tontó bé bākaysi me ndũ yěntiki enyih ne bākòhə sayri menyih ebhen ntóhó bhe. ³ Ke enyih échí ené məyáɲ məndíɲí. Kristo achí mũnti yěntiki mbakanem, mbakanem achí mũnti ngoré aywi, ne Mandem achí mũnti Kristo. ⁴ Mbakanem ane yě ànik chí mmuet yě àghati chí bho menyih ebhen bífú ntá Mandem, mbák àkə nò ntí kútí, nò apú chye Kristo mũnti ywi kenókó. ⁵ Ne ngoré ane, yě ànik chí mmuet yě àghati chí bho menyih ebhen bífú ntá Mandem, mbák àkə nò kekuti ntí, nò apu chye mũnti ywi kenókó, ne achí enyumət mbə ngoré ane ámu ntí. ⁶ Mbák ngoré apú yaɲ bekuti ntí, ámkpik andək mamu wu. Ke těndu mému ntí chí enyihí ntianwóp ntá ngoré abhəhə yé bekuti ntí. ⁷ Mbakanem ábhíkí bhóhə békúti ntí ndũ mpok nenikímuet těndu Mandem ághókó mbakanem be ámbák mbə yímbəhə ndũ beyə babhi. Mbakanem abhəhə

beká bo mangó menwōp Mandem, ke ngoré átōj chí menwōp ebhen nném ywi. ⁸ Bě bǎrǐjǐ bé mbakanem abhíkí fú ntá ngoré, ngoré kě áfú ntá mbakanem. ⁹ Ne Mandem abhíkí ghoko mbakanem ěti ngoré, ke aghókó ngoré ěti mbakanem. ¹⁰ Ndu échí nó, ngoré abhōj bekuti ntí ywi mbō eriḡ betōj be yí achi anten nném ywi, mbōnyune bōángel báyiḡi. ¹¹ Yěndu echi nō, besé bo sébháré m̄uet ne Acha sérǐjǐ bé ngoré apú ndū m̄uet eyi, achí antené mbakanem. Ne mbakanem apú ndū m̄uet eyi, achí antené ngoré. ¹² Échí enyu eyō mbōnyune, ngoré afú chí am̄uet mbakanem. Ke néne, ngoré ke ábhe mbakanem. Ne bǎké ghókōntik be menyij menkem bífú chí ntá Mandem. ¹³ Bě babhōj māngati me ndak ane: échí sayri be ngoré ánikm̄uet ntá Mandem nenti bōnkwō kekuti ntí? ¹⁴ Bekōjo enyu ené Mandem ághókó menyij, be babhōj bǎbhíkí riḡi bé eróri emene chí enyij ntíanwōp nta mbakanem? ¹⁵ Ke ngoré, eróri emene ékwāy ne yí tontó. Ékwāy ne yí mbōnyune Mandem achyé yí emenéntí be émbák mbō nden ane ngoré ákuti ntí ne yō. ¹⁶ Yěntiki mmu ane áyàḡ bekem epúití ndū ndak ane, ándǐjǐ bé besé bōnto Yesu ne batōj Eyōj Mandem ne bōnkwō Mandem bachak, sébhíkí pere bhōj yěnyij échák berem.

Enyū sébhōjō ményié nenyíe Acha

(Mt 26.26-29; Mk 14.22-25; Lk 22.14-20)

¹⁷ Ke béyiḡi menyij ebhen m̄eyàḡ beghati bhe néne, mpú biti bhe mbōnyune mpok ane bǎchem nebhuet amōt ndu menikm̄uet ntá Mandem bǎpú kǎ nō chí ndu béghóko, bǎchōḡti chōḡti. ¹⁸ Enyijǐ mbi ené mbōjō bérem echi be: Bǎghátí me be mpok bǎchemti mbō bō nkwó, bǎkōre mm̄uet ndū bakwó, mānkem nōkō epúití ne bati. Ne nnókó bé tetep achí ndū enyij ené bǎghátí mé. ¹⁹ Eri mbōj

be ákóré ámbák néntí eneká ndu beka mǎngó bō abhen bákòŋo Yesu ne nti némót. ²⁰ Mpok ane bǎchem nebhuet amot, puyě chí nenyíé Acha kě mǎnyíe. ²¹ Nchí rem nó mbonyune mpok bǎchem ebhak émót, yěntiki mmu áwene chi ményíe eni nenyíé, kenon batĩ bōnkwo. Eyo énkə be mbok yeka manchəko nsay, ené báchák mǎnyíe, mányu, mánkwen. ²² Kwáé! Bǎbhíkí bhónj beket ebhen mǎnyíe mǎnyú aré ke? Bǎyàn bébyak chí bō nkwo Mandem mǎnchye bō abhen eyap épú ntíanwóp ke? Bǎyàn ngátí bhe be yi ěti ndak ane? Bǎyán be mbítí bhe ké? Nse. Mpú kwáy bébiti bhe wáwák!

²³ Mpú kwáy bébiti bhe mbonyune enyíŋ ené Acha ághátí mé kě ngátí bhé nkwo. Échí bé ndũ nkúbhé beti ebhén bátí yi, asot ekpókó bret, ²⁴ achye bakak ntá Mandem, abho bébókóti ekpókó bret eyo anchye nəkə ntá bakoŋo bhi andeme nəkə be, “Né chí mmuét eya ane mēchyè ěti yeká. Kə nókó ká enyu ené ndu bétik me.” ²⁵ Mánáná nókó ményíé nenyíé, asot nkóp ne mmēm amem, achye bakak ntá Mandem nkúbhé mbə enyũ yí ákú ne nenyíé, abho béchyé yěntiki mmu wap andeme nəkə be, “Né chí nku nkə ane Mandem ányú ne bō mmik ěti nēwú ena. Yěntiki mpok ane mǎnyu mmem ndu nkóp ane kə ka nó ndu bétik me.” ²⁶ Ene étəŋ bé kpate mpok ane Acha ápètnsem, yěntiki mpok ane mǎnyíe bret ane, mǎnyú mmēm amen, bǎghati bo bé yi agu nyaka ndu béréme bhesé. ²⁷ Ndu echí nə, yě agha ane ányíe nenyíé Acha, ansot nkóp ayi anyu ené ápú chye yí kenókó, enyũ mmu wu ákə bebú mbonyune yí ásòt mmuēt Acha ne manon ami mbə eráká ndak. ²⁸ Yěntiki mmu abhəŋ yé béchák nti eni ke ansot bret ne nkóp Acha. ²⁹ Yě agha ane ányíe nenyíé Acha, ansot nkóp ayi ené yí ábhíkí kaysi béchyé mmuēt Acha kenókó, chəŋ Mandem antemsi yí. ³⁰ ěti

εγὼ κἔ beyă bheka māmè, báchák keperε bhōη betan, ne abhénéfú bágu. ³¹ Ke mbák besé babhōη séchàk mmuet, Mandem apú tán bhesé. ³² Ke mbák Acha átàn bhesé, áchye bhesé ntémsí ndu ményúre bhesé bé ewak ene Mandem átàn bō mmik, áké temsi bhesé nkwó. ³³ Bōma, mpok ane bächemti be mǎnyie nenyíe ekōη ke mǎnyie nenyíe Acha, bo abhen báyámbi, bábhōη menoη bati. ³⁴ Mbák nsay ānu mmũ, ánjám̄bi ányíe nenyíe eket eyi, bé mpok bächémé nebhuet amot, bǎké ku Mandem ámbé nti. Béyīηi barak ácháκ, chōη membōη ntwó awu nchyé bhe maníe enyũ babhōηó bekũ.

12

Μενyũ akap ane Εφόηό Bedyere áchyè

¹ Bōma, néne, beyīηi menyũ akap ané Εφόηό Bedyere áchyè, mbíkí yan mǎmbák ndũ ejuri. ² Bǎriηi be mpok ane bǎbhíkí re bho bérīηi baraká Mandem, bo bákũ nyaka mǎném ebhi ndũ beyă menyũ, mǎnchye nōkō kenókó ntá bōmandem abhen bápú rem kepi. ³ Nchí yán yé be mǎndíηi be mbák Εφόηό Mandem achí ne mmu, apú kway bérem ebúbũ ěti Yesu Kristo. Ne yĕ mmu apú kway bérem be Yesu chí Acha mbák Εφόηό Bedyere apú ne yi.

⁴ Akap ane bō Mandem bábhōη achí menyũ ne menyũ, ke Εφόηό Mandem ére amot kĕ áchyè akap ankem. ⁵ Betik Yesu Acha ebhén bo Mandem bákway bekũ béchí menyũ ne menyũ ke Acha ere amot ke sékũ betik ebhi. ⁶ Babhi achí menyũ ne menyũ ané Mandem ákũ betik ndũ bapém ayesé, ke Mandem ére amot kĕ áchyè betan ntá yĕntíkí mmu ndu bekũ menyīη. ⁷ Chi bekwak bōnkwō kĕ Mandem áchyè akap ané átōη bé Εφόηό Bedyere achí ne mmu. ⁸ Ntá mmu amot, Εφόηό Bedyere áchye akap bechye maníe. Ntá mmu achak Εφόηό Bedyere anchye akap berem menyīη

ebhen yi ákú yi andíñí. ⁹ Ntá mmu amət Efóñó Bedyere ächye neka, ntá mmu achák anchye akap bébú bo mame. ¹⁰ Ntá mmu amət Efóñó Bedyere ächye akap bekú menyíñí maknkay, ntá achák anchye akap beghati bho menyíñ ebhen befu ntá Mandem. Ntá mmu amət ächye akap beríñí Efóñó Bedyere ne befóñó bebúbebu, ntá achák anchye akap berem beyəñótək ebhen yi abhíkí ríñí, ne ntá anufú anchye akap ménéne enyíñ ene mmu areme ndü eyəñ etək ene yi abhíkí ríñí. ¹¹ Nkúbhé Efóñó Mandem amət ke áchye akap ane ankem. Yí ächye akap ntá yěntiki mmu mbə enyu yí áyàñ.

Mmuet nkwa abhəñ bəpókómuet nyáná nyáná

¹² Séríñí be nkwañwan abhəñ chí mmuet amət, ke bəpókómuet bechi nyáná nyáná. Yěndu bəpókómuet beyä, ndiere mmuet amət ke áchí. Enyu eyə ke échí ne Kristo. ¹³ Mbək yesé séchí bo Israel, báchák bápú bo Israel. Mbək yesé séchí basem, báchák bápú basem. Ke bájwítí bhesé mankem chí ndü betəñ Efóñó Bedyere éré amət, ne sérəp chí mmuet amət mbə mmu amət. *

¹⁴ Échí tetep bé mmuet nkwañwan abhíkí bhəñ chí épókómuet émət. Abhəñ beyä bəpókómuet. ¹⁵ Mbák ekak éndém be, “Těndu mpú awə, mpú épókómuet.” Eyə énkú be ekak éké bhak épókómuet ké? ¹⁶ Ne mbák atú ándem be, “Těndu mpú nyésé, mpú epókómuet”, eyə épú kú bé atú áke bhák épókómuet. ¹⁷ Mbák mmuet nkem achí chí nyésé, mmu äkwáy béghok mban ná? Ne mbák mmuet nkem achí chí átú, mmu äkwáy béghok eriep ná? ¹⁸ Ke mbə enyu échi, Mandem aghókó bəpókómuet menkem, akú be bə mémbak mmu amuet mbə enyü yi áyáná nyaka be mémbak. ¹⁹ Mbə bəpókómuet menkem

* **12:13** Nkúbhé Efóñó Bedyere éré ke Mandem achye bhese.

béchi chí épókómuet émót, mbú mmuet nkwāḡwāḡ āfu fá? ²⁰ Ke mbō enyu échi, bépókómuet béyā, ke ndiere mmuet amot ke achi. ²¹ Nyésé mmu nérú kwáy bégháti awó be, “Mbíkí bhōḡ enyih béku ne wō?” Ne ntí apu kway bégháti bekak be, “Mbíkí bhōḡ yēnyih béku ne wō.” ²² Enyih ene serihí chí be mmu apú kway bebhák nepém mbák mámféré bépókómuet ebhén bo bákáysí bé bébhíkí bhōḡ menwōp yi amuet. ²³ Ne bépókómuet ebhén sékaysi bé bérú yēnyih, bó ké sere sōt mpok békém. Ne bépókómuet ebhén sébhèse bé bo báké ghó ne amík, bó ke sékém sayri encha, ²⁴ bépókómuet ebhen bérú chye mmu ntíanwōp. Ke Mandem aghókó mmuet yesé enyu ene séchyè bépókómuet ebhén bo bábhōḡ ntíanwōp ne bhō kenókó éncha bépókómuet béchák. ²⁵ Mandem aghókó mmuet nkwāḡwāḡ enyu eyō be yēntiki épókómuet embak sayri ne bépókómuet béchák. ²⁶ Mbák épókómuet émót éghòk bebe, béchák menkem béghòk bebe, ne mbák báchyè epókómuet émót kenókó, béchák bébhōḡ maḡák ne yó.

²⁷ Bě bōnkwo mankem bāchi mmuet Kristo ne yēntiki mmū yweka achi épókómuet Yesu. ²⁸ Ne Mandem afyé bo abhen babhōḡ akap menyu ne menyu ndū nkwo bakoḡo Yesu. Bō mbi chí abhen yi áchyé akap bebhak bōnto Yesu. Abhen bákōḡo chí bo abhen Mandem achye akap bégháti bho menyih ebhén befu ntá yi. Abhen bapet bákōḡo chí abhen yi áchyé akap bétōḡ bo Eyōḡ Mandem. Áchyè bāchák akap békū menyihí maknkay, abhénéfú anchye akap bébu bōmame, bāchák akap békwak bho. Áchyè abhenefu akap béríḡi bekem bo sayri. Achye bachak akap berem beyōḡótok ebhén bābhíkí rihí. ²⁹ Bo mankem bāchí bōnto ké? Bo mankem bāchí baremé kep̃inti ke? Bo

mankem báchí batōη Eyōη Mandem κε? Bo mankem bákù menyījí maknkay κε? ³⁰ Bo mankem babhōη akap bébu bōmame κε? Bo mankem bábhōjō akap berem beyōjōtōk ebhén bábhíkí rījī κε? Bo mankem babhōη akap menene menyīj ebhen bárémé ndũ beyōjōtōk ebhen babhīkī rījī κε? ³¹ Ke fyé ká nti ndũ bebhōη akap ane acha achak.

Néne, chōη ntōη be mbi ane árí áchá ácháκ ankem, be mānkojō chí wu.

13

Ekōη echa menyīj menkem

¹ Yě ndījí berem chi beyōjōtōk menkem ne beyōjō bōángel nkwo, mbák mbíkí kōη bo, nó nchí chí mbō akánkāj ne njáné ené éyōη. ² Ne yě mbōη chí akap bégháti bho menyīj ebhén béfú ntá Mandem ne mbák ndījí menyīj menkem, * yě chí menyīj Mandem ebhén bechí bhésé bhésé, ne mbák mbōη neka ne Mandem enyu ené mēkwáy bégháti njie ngo be, “Fǎ fá”, amfa, ke nke kōη bo, nō mpú yěnyīj. ³ Mbák nchyé menyīj ebhá menkem ntá bho, nchyé yě chí mmuét eya be mánsōη, ke nke kōη bo, eyō epu kwák me ndũ yě mbi. ⁴ Mbák mmu akōη bo, ābhōη ekébhéntí ne bhō, ātōη bō berínti, apú bhōη mpabhamík ne bhō, ne apu pányu ne bhō. ⁵ Mbák mmu akōη bo apú yōη mmuēt, apú kē barak ntíanwóp, apú yījī chí ndiere mmuēt yi. Apú kaysi chí ndiere menyīj ebhén bekwak yímbōη, apú wakari bebent, apú fyē bo anti mbák bákū yi bebú. ⁶ Mmu ane akōη bo apú bhōη mañák mpok bákú bebéptí menyīj, ābhōη mañák mpok bo bákú menyīj ebhén bechí chak. ⁷ Mmu ane akōη bo, apú fere nti ne bo abhen bakū bebú, apú rō béfyē ntí ne bo mpoknkem, apú

* **13:2** Fǎ, sénkōjō enyu ene echi amem Today's English Version.

rə bebhaka nti be chəŋ Mandem anku yěntiki enyiy embak sayri, ne äte kpiri ndũ yěntiki enyiy.

⁸ Ekəŋ ebhiki bhəŋ ngwenti. Ke mbák chi akap beghati bho menyiy ebhen béfú nta Mandem, chəŋ wu ámfuət. Chəŋ akap berem beyəŋótək ebhen mmu abhiki riŋi ámay ne ané beriyi menyiy ndũ betəŋ Efóŋó Bedyere áfuere fuət nkwo. ⁹ Néne, sériŋi menyiy chí mbək mbək. Ne séghàti bho menyiy ebhen Mandem afyé bhese anti chí mbək mbək. ¹⁰ Ke mpok ane menyiy ebhen béjwí pəət bétwó, chəŋ ebhen béchí mbək néne mémay. ¹¹ Mpok mbuət mandu mmə, nchí rem nyaka kepi mbə məmbə, nkaysi nəkə barak mbə məmbə, ngə nəkə menyiy mbə məmbə. Ke mpok nnəŋ nchíkí, ndə baraká kěmbó. ¹² Néne, séghə menyiy chi bebherí bébhéri mbə be séyiyi chí ékírísú ene echí bebherí bébhéri. Ke mpok yə ánkway, chəŋ séngó yěntiki enyiy sayri ne amík. Néne, ndiŋi menyiy chí mbək mbək, ke mpok yə ánkway, chəŋ ndiŋi yěntiki enyiy sayri nkúbhé mbə enyũ Mandem áriŋi me sayri.

¹³ Menyiy bechi berat ebhen bébhak mpoknkem. Menyiy ébhere chi neka, nebhakánti, ne ekəŋ. Ke ndũ menyiy ebhen berat, ene echa bechak menkem chi ekəŋ.

14

Akap berem kepinti ne ane beyəŋótək

¹ Fié ká ntí ndũ bébhəŋ ekəŋ ne bho, məmbəŋ beyä ekwak be Efóŋó Bedyere ánchyé be akap, sayri sayri, akap béghàti bho menyiy ebhen béfú ntá Mandem. ² Nchí rem nə mbənyune mmu ane árəm beyəŋótək ebhen yi abhiki riŋi, apú rem menyiy ntá bho, ärem chi ntá Mandem mbənyune yě mmu apu jwimem ndũ enyiy ene yi árəm. Ärem chi menyiy ebhen beyiyi Mandem ne bechi bhésé bhésé, ndũ betəŋ Efóŋó Mandem. ³ Ke mmu ane ághàti bo

menyiŋ ebhen béfú nta Mandem ächyè bho betaŋ, afyé bho nti, ne ächyè bho nepoptinti. ⁴ Mmũ ane árèm beyoŋótak ebhen yi ábhíkí riŋi, ächyè chi mmuet yi betaŋ. Ke mmu ane ághàti bho Eyoŋ Mandem ächyè bati bõnkwo betaŋ Mandem. ⁵ Nchí yaŋ be be mänkem mändem beyoŋótak ebhen bãbhíkí riŋi, ke sayri sayri, nchí yaŋ mǎngati bho menyŋ ebhen Mandem afyé be anti. Mmu ane árèm menyŋ ebhen Mandem afyé yi anti achá ane árèm beyoŋótak ebhen yi abhiki riŋi mbák mbõŋ mmu akabhé beyoŋótak abhíkí néne enyiŋ ene yi árémé be enchye bo betaŋ.

⁶ Bõma, mbák ntwó ntá yeka ndeme nõkõ chi beyoŋótak ebhen mbíkí riŋi, chõŋ nkwaŋ be ná? Mbõŋ bekũ mǎndiŋi enyiŋ ene Mandem ákú mendíŋí, ne menyŋ ebhen ndiŋí ãti Mandem, ne ebhén yi afyé me anti be ngati bho, ne mbõŋ betõŋ Eyoŋ eyi. ⁷ Mbák menyŋ ebhen ébhíkí bhõŋ nepém mbõ mbaŋ béfé ne nekíŋ ébhíkí chye erítí eyõŋ, ná mmu ákway beriŋi nekwáy enen báfè ne mbaŋ, ne enén bákweŋ? ⁸ Ne mbák mmbá nenu ábhíkí chye eyõŋ sayri, agha ákway beriŋi be chi mmbá nenu, antoŋti mmuet bé ándók ebhĩnenu? ⁹ Échí enyumõt ne bhe. Mbák mändem enyiŋ ndũ eyõŋótak ene bãbhíkí riŋi, bo bápú kway bejwimem. Ná bõ bákway ye beriŋi enyiŋ ene bárèm? Ébhak ntá yap chi mbõ be bãrèm kepi ne mbúép, né épú bhõŋ ntí. ¹⁰ Beyoŋótak beyã fá amik, ne béchí kekúrí kekúrí. Ne ye émõt epu ene bo abhen bárèm yo bápú ghok. ¹¹ Ke mbák mbíkí riŋi eyõŋótak ene mmu árèm, nchí bhak chi kenkõ ntá yi, yí nkwo ambak chí kenkõ ntá ya. ¹² Nchí ghati ye bhe be, tẽndu bãbhõŋó beyã ekwak bebhõŋ akap ane Efoŋó Mandem áchyè, fyé ká ntí tontó ndũ akap ané ákwak bõnkwo mántaŋ mandõkõ nõkõ chi ambi.

¹³ Mmu ane árèm eyōjótak ene yi ábhíkí riñi, aníkmæet be Mandem ányché yi akap ménéné nta bho enyiyi ene yi árèm ndũ eyōjótak ene yi abhiki riñi. ¹⁴ Nchí rem nò mbōnyune mbák nchí nìkmæet ndũ eyōjótak ene mbíkí riñi, efójó eya ke énikmæet ené, ndũ nkaysi ya, mpú jwimem ndũ enyiyi ene méréem. ¹⁵ Chōj nkæ ye yi? Chōj nník nòkò mmæet ne efójó eya ne nnikmæet ne nkaysi ya nkwo. Chōj nkway nòkò bakway ne efójó eya ne nkway nòkò ne nkaysi ya nkwo. ¹⁶ Mbák épú nò, mbák mmu yweka ãnikmæet bechye bakak ntá Mandem ndu efójó, ná mmu ane ábhíkí riñi eyōjótak ene yi árèm ãkway beka be, “Amen” ené yi ábhíkí jwimem? ¹⁷ Yě mmu ányché chyé erítí bakak ntá Mandem, nenikímæet enò népú chyé mmu achak betay. ¹⁸ Nkáká Mandem be, ndũ betay Efójó Bedyere, ndem beyōjótak ebhen mbíkí riñi ncha bhe mankem. ¹⁹ Yě nò, ndũ nchemti bōnkwo, eri ntá ya, beghati bho menyiyi ne beyōj betay ebhen bo bāghòk mánjwimem, echa berem menyiyi ne beyōj ebhen beya becha nka byo ndũ eyōjótak ene mbíkí riñi.

²⁰ Bōma bāké bhak māmbo ndũ nkaysi yeka. Bák ká mbò bò abhen babhæet amò ndu barak bebú, ke ndũ nkaysi ayeka bák ká beséné bho. ²¹ Básiñ amem Ekáti Mandem be Acha arem be,
 “Chōj nsot bō betak bechak abhen bārèm beyōjótak ebhen bōbha bábhíkí riñi ndem kepi ntá yap. Yě nò, bōbha bápú tá chōj batú beghok enyiyi ene méréem.”

²² Eyo étòj bhese be berem kepi ndũ beyōjótak ebhen bo bábhíkí riñi, chí eriyi ntá bo abhen babhiki noko Yesu Kristo, puyé ntá bo abhen mánóko. Ke akap beghati bho menyiyi ebhen bífú ntá Mandem, chí eriyi ntá bo abhen

mánoko. ²³ Mbák Nkwə Kristo ankem achem ndū nebhuēt amət ne yěntiki mmu ane achi amem ārēm eyōjótək ene yi ábhíkí riñi, ke émfakari be bo abhen bábhíkí bhōñ akap wu ne bo abhen bábhíkí noko manchwe amem, bó bhō bapu rem be ebhokori ékem be? ²⁴ Ke mbák bo mankem bárēm chi menyīñ ebhen bэфú ntá Mandem, ne mmu ane ábhíkí noko Yesu Kristo, ne yě chí ane ábhíkí riñi menyīñ ebhen antwó anchwe, āghok enyīñ ene bārem anjwimem anka be yi achi mmū bebú, ne menyīñ ebhen yi ághókó mémbo betañ yi. ²⁵ Enyīñ ene yi ághókó éghati yi kpoñoroñ menyīñ bhésé bhésé ebhen bechi yi anti, énkə yi ankwen besí Mandem anchye yi kenókó, andem be, “Mandem achi ne be tetep!”

Enyū bebhak ndū nchemti yweka

²⁶ Bōma, enyīñ ene bābhōjō ye bekə chi be, mpok bāchéme nebhuēt amət ndu menikmuēt, mbák mmu amət achyē nekway, achak antōñ Eyōñ Mandem, anefu andem enyīñ ene Mandem akə yi andiñi, ne mbák achak andem keri ndū eyōjótək ene yi abhiki riñi, anefu ánéné yō ndū eyōjōmbōñ. Kə ká yěntiki enyīñ embak ane echye bo mankem betañ ndú baraka Mandem. ²⁷ Mbák bo bāchí abhen bárēm beyōjótək ebhen bábhíkí riñi, eri bati apay, ne yě bati arat mandem. Ne bābhōñ berem menyīñ mmū amət amət, ne mmū achak ambak ane ánene menyīñ ebhen bárēm. ²⁸ Ke mbák yě mmu apú menene ndū eyōjōmbōñ, yěntiki mmu ane ábhōjō akap wu ánhókó kpák amem echeme Nkwə Kristo, andem nəkə beyōjótək ebhen yi ábhíkí riñi ne mmuēt yi ne ntá Mandem. ²⁹ Bōbati apay, mbák epu nō, batí arat, mándem menyīñ ebhen Mandem aghati bhō, bachak mánde chak menyīñ ebhen bō bárēm. ³⁰ Ne mbák Mandem ákú mmu ane achi chəkə andiñi enyīñ ane bárēm, ánkúsí kpík. ³¹ Bo abhen bárēm

menyij ebhen béfú ntá Mandem bākway beku nō amōt amōt be bō mankem mángók enyij ene Eyōj Mandem éřem be émfýé bho nti. ³² Bō abhen bábhōjō akap berem menyij ebhen béfú ntá Mandem bākway bekem mmæet manchōkō kpák, be mándíjǐ mpok ane bākway berem kepi. ³³ Mandem apu Mandem ebyōk, äyàn sembōj chi eyōj emōt ne kpák ndũ nkwo yeŕe.

Mbō enyu echí amem bakwó bho Mandem ankem, ³⁴ baghoré bábhōj bechekō kpák amem bechemē bōnkwo. Bábhíkí bhōj berem kepi. Bábhōj beseptimæet mbō enyu ebhé Moses éřem. ³⁵ Mbák enyij echí ene bō báyan berijǐ, mámbép maném abhap anywóp. Echí enyij ntíanwóp ntá ngoré berem kepi amem echemé bōnkwo. ³⁶ Kwael Eyōj Mandem ébho chi ntá yeka ke? Ke chí be ndiere ntá yeka ke yō échwóbhé? ³⁷ Mbák mmu akáysí be yi achi ndemekerǐnti, ne ye bé abhōj akap ane Efójo Mandem achye yi, ándíjǐ bé enyij ene mēsij-ne ntá yeka chi enyij ene Yesu Acha ághátí me nsij. ³⁸ Mbák mmu abhíkí ka be echí enyu eyō, báké ka yi nkwo.

³⁹ Bōma, bōj ye ka beyǎ ekwak be Efójo Mandem ányché bhe akap beghati bho menyij ebhen béfú ntá Mandem, ne báké kán bo be báké rem beyōjótōk ebhen bábhíkí rijǐ. ⁴⁰ Bábhōj beku yěntiki enyij sayri ne ebyōk ti.

15

Yesu apetnsem ndũ nepém

¹ Bōma, nchí yan betik bhe ěti Mbok Ndíndí ane ngátí nyaka bhe, bábhúre yō anti ne bāté kpírí ndu yō. ² Mbok Ndíndí-ne ke Mandem ásōt bepeme bhe, mbák mándók ambi bekem yō ne betaŕj. Mbák épú enyu eyō, nō mánókó chi ndéndem.

³ Nném enyih ene mēghàti bhe mbò enyũ bághátí nyaka me nkwo chi be: Kristo agú nyaka ěti bebú bhese mbò enyũ ěkátí Mandem éréme nyaka be choh ěmfakari. ⁴ Bábhème yi ne égháká nókó manywop arat, Mandem akú yí apetnsem ndũ nepém mbò enyũ ěkátí Mandem éréme nyaka be choh ěmfakari. ⁵ Atóh ye mmuet ntá Píta ne, ansem mpok, ntá bõnto bhi batí byo ne apay. ⁶ Atóh ye mmuet ntá mpäy bakoŋo bhi mpok amot. Báyá bácha bati hõndret etay (500). Yëndu mbok eyap mánánh bágú, beyä bhap bábhuét nepém. ⁷ Abhesi ye ntá Jems ne, ansem mpok, ntá bõnto mankem. ⁸ Ndũ ngwenti, abhesi ntá ya nkwo, mme mmu nchí mbò mmõ ane bábhé ndu mpok ane bábhíkí bhakanti be choh mámbé yi. ⁹ Ndũ nkwo bõnto Yesu, mme ke nchí ansem mankem, nke kwáy mmu ane bo bábhìhì be mũnto mbonyune mēchyè nyaka bõnkwo Mandem beyä esohori. ¹⁰ Ke ěti berĩndu Mandem, nchí mmu ane nchí echoh, ne berĩndu bhi ne me bépú nyaka ndéndem. Bépú nyaka ndéndem mbonyune nkú betik nchá yěntiki mũnto achak, yëndu epu chi ne betan ebha ke ndũ betan Mandem ndũ berĩndu ebhi bechi ne me. ¹¹ Ndu echì nò, yě chí mme ke ngátí nyaka bhe Mbok Ndíndí, yě chí bõnto báchák, bese mankem séghàti bho chi nkúbhé Mbok Ndíndí ére ěti Yesu Kristo, ne yo ké be mánókó.

Bawú bábhoh bepetnsem ndũ nepém

¹² Mbák Mbok Ndíndí ane séghàti bho achí be Kristo ápétnsem ndũ nepém, ná ye mbok yeka bákway berem be bawú bapu petnsem ndũ nepém? ¹³ Mbák échí tetep be bawú bapu petnsem ndũ nepém, nó Kristo abhíkí petnsem ndũ nepém. ¹⁴ Ne mbák Kristo abhíkí petnsem ndũ nepém, nò menyih ebhen séghàti bhe ěti yi bechi chí ndéndem ne neka eneka ne yi nechì chí ndéndem.

¹⁵ Mbák échí tetep be bawú bapu petnsem ndũ nepém, nò sésè chi nsé òti Mandem, ndu séghàti bho be Mandem akũ Kristo apetnsem ndũ nepém. Mbák échí tetep be bawú bapu petnsem ndũ nepém, nò Mandem abhíkí kũ Kristo ampentsem ndũ nepém ne nò neka enese nechi chi ndéndem. ¹⁶ Échí enyu yò mbonyune mbák bawú bapu petnsem ndũ nepém, nò Mandem abhíkí kũ nyaka Kristo ampentsem ndũ nepém. ¹⁷ Ne mbák Kristo abhíkí petnsem ndũ nepém, nò neka enese nechi chi ndéndem, ne nò bebú ebheka bebhet be anti. ¹⁸ Mbò enyu yò ke echi, mbũ bo abhen mánóko Kristo bāgu máném. ¹⁹ Mbák ndiere òti nepém enen fá amik ke sēbháká nti ne Kristo, nò ndũ bõ mmik mankem ebep ebhe yesé echa.

²⁰ Ke échí tetep be Mandem akũ Kristo apetnsem ndũ nepém ndu betoj be choj yí anku bawú mámpentsem ndũ nepém. ²¹ Mbò enyũ newú néfueré ntá mmu amot, ke nétwó fá mmik, nò ke neperensem ndũ nepém nkwo nefuere ntá mmu amot ke nétwó. ²² Nkúbhé mbò enyũ bõ bāgũ mbonyune bachi bebharébhò Adam, nò ke Mandem ákũ choj bõ mankem abhen bābharé mmuet ne Kristo mámpentsem ndũ nepém. ²³ Ke yēntiki mmu abhōj bepetnsem ndũ nepém ndũ mpok ane Mandem afyé. Kristo ke áyambi áperensem ndũ nepém. Mpok yi apet átwó kē bōbhi bāpet chōj nsem ndũ nepém. ²⁴ Mmik amay ye, Yesu Kristo ansot awónem amfāy befōjō ebhen bébhōjō betañ amfāy bho, ansot kefō eki anchye ntá Mandem mmu achi Etayi. ²⁵ Yesu abhōj bekem kefō kpáte Mandem anku bõmpap abhi mámdōp mbò enok ene yi anyarja beka amfay. ²⁶ Mũmpap ane Mandem ánarja chōj ndũ ngwenti chi newú. ²⁷ Échi mbò enyũ Ekāti Mandem érēm be, “Mandem afyé yēntiki enyij anten yi.” Ke berem be, “Menyij menkem béchí anten yi” abhíkí

təŋ be Mandem mmu afyé menyih menkem anten Kristo äbhák nkwo anten yi. ²⁸ Ke mpok ane Mandem ákú menyih menkem mémbak anten Kristo ké mbəŋ Móywi afyé mmuet anten Mandem, mmu afyé yěntiki enyih anten yi, be Mandem aywĩntí ambak Mfə, ne yě mmu achak áké bhak mbə Mandem.

²⁹ Mbák bawú bápú petnsem chəŋ ndü nepém, ntí ane bájwiti bho ndü ntí bo abhen bawú achi be yi? ³⁰ Mbák bawú bápú petnsem ndü nepém, ntí ane sékà newú mpoknkem achi be yi? ³¹ Bǝma, nchí anyũ newú mpoknkem. Nchí rem nə ntá yeka mbənyune mǝpànyu ɛti yeka ne ntí be betik Yesu Kristo Acha yeŋe ebhen mékù békú bãchi bǝbhi. ³² Mpok nchí etək Éfesəs, mbəŋ beyǎ esəŋəri ne bo abhen báchí are. Ntiki nsáy mébhəŋ ndü nenun enén ménun enén nnú ne nnyǎbhi eyə mbák bawú bapu petnsem ndü nepém? Mbák bapu petnsem ndü nepém, “Sényié, sényú, mbənyune mandú mpok ségu.” ³³ Bǎké rə bo mándwə bhe. “Ǟkò ne ngép, óngép agher.” ³⁴ Bəŋ nkaysi ane achi chak, mǎndə bebú. Mbək ayeka bábhíkí riŋi Mandem wáwák. Nchí rem nə be ntíanwóp ankem be.

Enyũ mmuet ane bawú bápətnsem ne yə

³⁵ Mmu akwáy bebher be, “Chəŋ Mandem anku bawú mámpətnsem ndü nepém ná? Bápətnsem ne ntiki enyũ mmuet?” ³⁶ Mbák mmu ámbép nó, nə achi echihĩtimu! Bǎbhíkí riŋi be, mmu ámpí mbwət, mbák yə abhíkí yambi angu, apú chak ángó? ³⁷ Ne enyih ene mmu ápí, puyě chi nneré nchwi ne puyě nneré mbwət achak, chi mónyese nchwi, mbák épú nə, mónyese mbwət achák. ³⁸ Ke Mandem ächyé nyésé mbwət enen bápí aywi mmuet ane nə néchak, néngo, nembəŋ mbə enyu yi átí bé émbák.

Yěntiki enyũ mbwōt āfu amik ambōŋ chí ayi enyũ mmuēt.
³⁹ Menyīŋ ebhen bébhōŋó nepém bebhōŋ mmuēt kekúrí kekúrí. Bakwāŋwāŋ bábhōŋ ayap enyũ mmuēt, nnyā ébhōŋ eyap enyũ mmuēt, kenēn kebhōŋ eyap enyũ mmuēt, ne nsi ébhōŋ eyap enyu mmuēt. ⁴⁰ Mmuēt menyīŋ ebhen bechi amfāy échí kekúrí ne mmuēt menyīŋ ebhen bechi fá amik. Ne beri menyīŋ ebhen amfay béchí kekúrí ne beri menyīŋ ebhen fá amik. ⁴¹ Mmok abhōŋ ebhi beri, ntaŋ ábhōŋ ebhi beri, mambe ábhōŋ ebhap beri, ne mambe ábhōŋ beri kekúrí kekúrí.

⁴² Enyuyō ke ebhak mpok Mandem ákū bawú mámpétnsem ndũ nepém. Mmuēt ngú ane bábhémé, āpōpō. Ke mpok yi ákū bawú mámpétnsem ndũ nepém, mmuēt nkwā ābhák chi ane ápú gu wáwák. ⁴³ Mpok bábhème mmu, erene yi ébèp ne apú bhōŋ betāŋ. Mpok Mandem áku bawú mámpétnsem ndũ nepém, mmuēt eyō āri, ambōŋ betāŋ. ⁴⁴ Mpok bábhémé mmu, bábhème mmuēt bō mmik. Mpok Mandem ákū bawú mámpétnsem ndũ nepém, mmu ābhōŋ chí enyũ mmuēt ene amfay. Mbák mmuēt bō mmik achi, nō mmuēt ene amfay ebhōŋ bebhak nkwo. ⁴⁵ Ekáti Mandem éghàti bhese be, “Adam, mmu Mandem áyámbi aghoko, achí nyaka nkwāŋwāŋ ane achi nepém.” Ke Adam ane áfú ansem chí Efóŋó ne yi áchyè nepém. ⁴⁶ Puyě mmuēt ane Efóŋó Mandem áchyè ke ayambi. Ane bō mmik ke áyámbi, ke ane Efóŋó Mandem áchyè antwō chōŋ ansem mpok. ⁴⁷ Mandem aghókó mmũ mbi chí ne ntōp, ane átwō ansem afú chi amfay. ⁴⁸ Bō mmik mankem báchí mbō mmu ane Mandem ághókó ne ntōp, ne bō mfay mankem báchi mbō mmu ane áfú amfay. ⁴⁹ Nkúbhé mbō enyũ séchí mbō mmu ane bághókó ne ntōp néne, mpok átwō ane sébhak mbō mmu ane áfú amfay.

⁵⁰ Bōma, nchí ghati bhe be enyũ mmuēt ene sébhōŋó epú kway bebhak ndũ nebhæet ane Mandem achi Mfō are, ne

enyiŋ ene égu gu épú kway bechōkō ndū nebhuet amət ne enyiŋ ene epu kway begu wáwák. ⁵¹ Ghók ká, nchí ghati bhe enyiŋ ene échí bhésé bhésé ntá yeka. Besé mankem sépú gu chōŋ, ke báyibhiri mmuet eyese. ⁵² Chōŋ sémbōŋ mmuet ekō témchók, ndū móm̄biŋi mpok ane mmu ákiep amík, ndū mpok ane mmbá ane ngwenti ákwéné. Mpok eyō, bawú báp̄etnsem ndū nepém ne mmuet ene épú gu wawak; ke mánjibhiri bhese abhen sechi p̄é témté, sémbōŋ mmuet ekō. ⁵³ Ébhak enyu eyō mbōnyune mmuet eyese ene ép̄p̄ōw ebhōŋ beyibhiri endōp mmuet ekō ene épú gu wáwák. Ne enyiŋ ené égu gu ebhōŋ beyibhiri endōp chi ene épú gu wáwák. ⁵⁴ Mpok eyō, chōŋ émfakari be mmuet eyese enjibhiri enyu yō, be enyiŋ ene Ekáti Mandem éghati bhese émfú tetep. Nō chi be, “Mámen newú. Básot awónem amfáy newú ndak amay.” ⁵⁵ Newú, betaŋ ebhe amfay nepém bechi fá? Betaŋ ebhen ósōt besak bho béchí fá? ⁵⁶ Bebú ke béchyè newú betaŋ. Bebhé Mandem ke béchyè bebú betaŋ. ⁵⁷ Ke sénkáká Mandem be achyé bhese awónem amfáy bebú èti enyiŋ ene Yesu Kristo Acha ywese ákú. ⁵⁸ Bōma, abhen ekōŋ, ndū échí nō, t̄e ye ka kpirí, ké fere amó. Dók ká ambi beku betik Acha ne bati yeka ankem mpoknkem, t̄endu b̄aríŋi be betik Yesu Kristo Acha ebhen b̄akù bepu nem ndéndem.

16

Nkáp ane bāchwōp ndu bekwak bati bo Mandem

¹ B̄éyíŋi nkáp ane bāchwōp ndu bekwak bo Mandem, bābhōŋ beku mbō enyu ngátí bōnkwō abhen atú Galéshia mánkū. ² Ndū ȳéntiki nywōbhé neywēm̄uet, ȳéntiki mmū yweka ámbáré enyiŋ, bekoŋo nkáp ane yi ákú betik ábhōŋó, be b̄aké chwōp bakap chi ndiere mpok ane ntwó awu. ³ Nnāŋ ngáká awu, chōŋ nsiŋ ekáti nchyé ntá bo

abhən bǎyábhé beto Yerúsalem ne akap ayweka. ⁴ Ne mbák eri be menkwō ndók, chōŋ ndok ne bhō.

Enyũ Pšl ati bekō ne bo abhən yi ati beghō

⁵ Chōŋ ntwō beghō bhe mpok nnāj mfuéré atú Masi-dónia mbōnyune mbōŋ nti befuet are. ⁶ Ngufú chōŋ ntat ne be mandú, ne ékway bebhak ndũ eso enkem. Mpok ánkway ye ane mērōŋ ebhak ene mērōŋ, mǎnkwak me ndók aré. ⁷ Mpú yaŋ be ntwō ngó bhe mfuere fuet. Mbōŋ nti bétwō betat ne bhe, mbák Mandem ankwak. ⁸ Ke mbōŋ bebhak fá Éfesōs kpate mpok Epǎ Pentekōs ankwáy. ⁹ Mbōŋ erítí mbi bekũ esayri betik fá yěndu beyǎ bo mánù bechyet me mbi.

¹⁰ Tímōti ánáj ántwō awu, kém ká yi sayri, enyu ené yi ábhōŋ maŋák bebhak ne bhe. Yi chí mmũ ane ákũ betik Mandem mbō me. ¹¹ Ndu echi nō, bǎké rō yě mmu ámbyák yi. Tík ká yi sayri be ámpetnsem ntá ya. Batĩ bōnkwō ne mme sénòŋ yi.

¹² Mbák chí manō ywese Apólos, ngátí yi beyǎ mpok be ántwō awu ne bōnkwō bachak mángō bhe, ke abhíkí ka bétwō néne. Chōŋ antwō mpok yi ábhōŋó epok.

Beyōŋó ngwenti

¹³ Bák ká pě, mǎnte kpirí ndũ neka eneka ne Yesu. Bōŋ ká netanjánti, mǎnte sené. ¹⁴ Yěntiki enyiŋ ene bǎkũ, kú ka yō ne ekōŋ.

¹⁵ Bōma, bǎriŋi be ndũ bo Akáiya mankem, efo ene Stefánas ke éyámbi bekoŋo Yesu Kristo, ne báchíe nepém enap ndu bekũ betik be mǎnkwak bo Mandem. ¹⁶ Septí ká mmuet ntá bō mbō abhō ne ntá yěntiki mmu achak ane áchémé mmuet ne bhō ndũ betik. ¹⁷ Mbōŋ beyǎ maŋák be Stefánas ne Fōtunátōs ne Akaikōs bátwō fá, mbōnyune netwō wap achi mbō bhe bē nkwō bátwō. ¹⁸ Báfyē me nti

nkúbhé mbə enyu báfyé bhe nti. Chíé nókó ká menyŭ bo bhə kenókó. ¹⁹ Bakwó bhə Kristo abhen Ésia bátó be bakak. Akwíla ne Príska ne bñkwə abhen bácheme nəkə eket eyi bátó be beyă bakak ndŭ nnyén Acha. ²⁰ Bómayese abhen fá mankem bátö bakak. Kaká ká bati nkwo sayri mbə bö Kristo. ²¹ Mme Pöl, ke nchí siŋ bakak amen ne awó wa. ²² Mbák mmú achi ane ábhíkí kəŋ Yesu Kristo Acha, eyak émbák ne yi. Acha ywese, twó! ²³ Berĩndu Yesu Acha mémbák ne bhe. ²⁴ Nkəŋ bë mankem. Sérəp chi ndŭ nsoŋ amət ndu sébháré mmuet ne Yesu Kristo.

Ekáti Nku Nkɔ New Testament in Kenyang (CM:ken:Kenyang)

copyright © 2010 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kenyang

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Kenyang

© 2010, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-27
